

DOL PER L'ASSASSINAT DE VINT CRISTIANS EGIPCIS A LÍBIA

Egipte plora els seus màrtirs

Els homes s'apleguen a l'església per pregar pels joves assassinats.

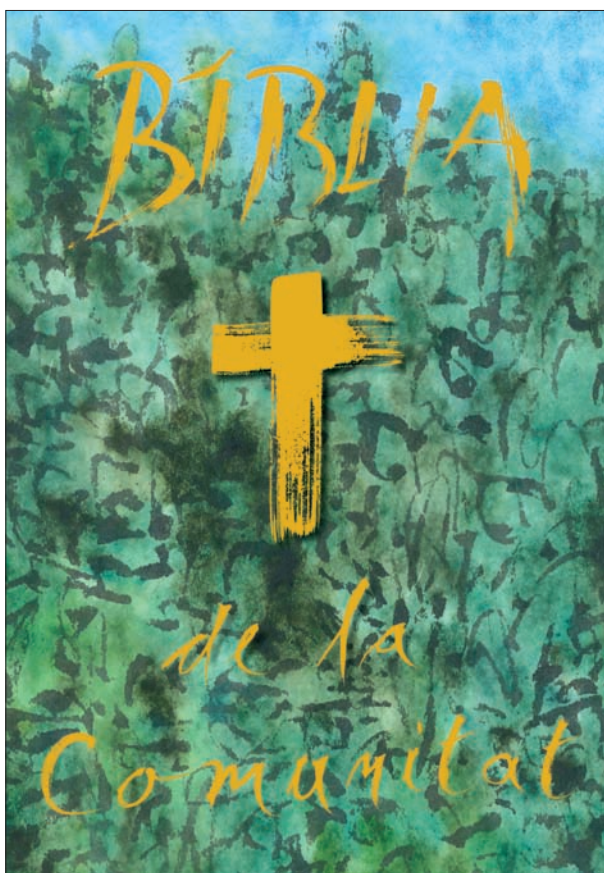
El Our és un poble de 7.000 habitants perdut enmig de l'Alt Egipte. Fins aquí s'ha desplaçat Javier Molina, el corresposal de *Catalunya Cristiana* a Egipte, per copsar de primera mà com es viu el

dramàtic assassinat de vint cristians coptes degollats per l'Estat Islàmic. Tretze de les víctimes són de El Our. «Dono gràcies a *daesh* (acrònim en àrab de l'EI) per no haver tallat els instants de la decapitació i

haver-los difós íntegrament», diu un dels germans dels màrtirs assassinats. Només així ha pogut saber que «Oh Jesús!» va ser el seu darrer crit abans de ser degollats. **P 3 i 4**

Una Bíblia per a la comunitat

«Cap església sense Bíblia, cap família sense Paraula de Déu.» Aquest és el lema de la nova edició bíblica «Bíblia de la Comunitat #BCom», editada per l'Associació Bíblica de Catalunya i el Centre de Pastoral Litúrgica. L'objectiu és que en tots els temples i les llars es pugui entronitzar la Paraula de Déu. Aquesta nova edició és de mida DIN-A4 i està il·lustrada per Perico Pastor. L'artista ha dissenyat la coberta i 21 làmines a tot color amb escenes rellevants de l'Esriptura. **P 25**

Primera església a Cuba després de 56 anys

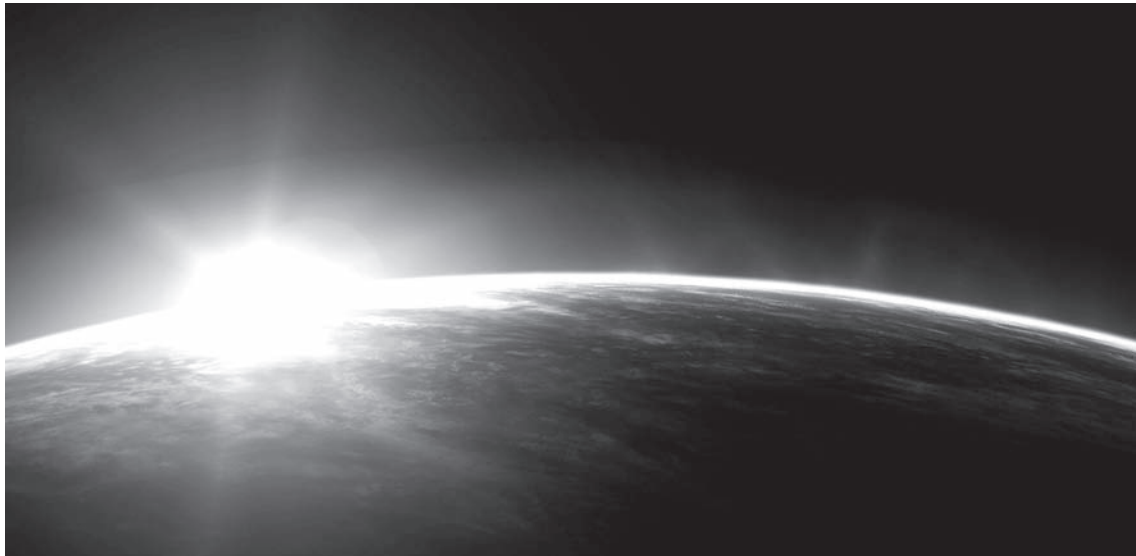
Per primera vegada des del 1959, el règim cubà ha autoritzat la construcció d'un temple a l'illa: la parròquia del Sagrat Cor de Jesús a la localitat de Sandino. La construcció de la nova parròquia és també un signe de l'agermanament amb els cubans exiliats als Estats Units. La construcció del temple està finançada per la parròquia de Saint Lawrence a la ciutat de Tampa, a Florida, formada principalment per cubans exiliats. **P 6**

Sumari

- 16 Paciencia Melgar, sobreviure a l'Ebola
- 22 Guardó solidari per al projecte Sicar cat
- 24 Tot recordant Ramon Fraxedas
- 26 Testimoni de reconciliació a Sud-àfrica
- 27 Visites guiades a la basílica de la Mercè

Editorial

Reconciliar-nos amb la Creació

S'ha anunciat que el papa Francesc està preparant una encíclica sobre l'ecologia, caldrà estar ben atents a les seves reflexions i orientacions: és un tema d'alt interès humà i cristià que troba especial ressò en les generacions més joves.

En els darrers anys la Companyia de Jesús ha fet també una opció decidida per l'ecologia. Segons el P. Patxi Álvarez, jesuïta (Bilbao, 1967), tot i que la sensibilitat ecològica creix arreu del planeta, encara no ha nascut un paradigma sostenible que generi ocupació per a les persones i els béns necessaris per a tots, especialment per als més pobres. Ens trobem davant d'un repte de civilització. Per tal de donar-hi resposta hi ha tres aspectes inseparables: en primer lloc, la cura per la naturalesa, que recau en qui té més capacitat i responsabilitat; es tracta de desenvolupar i no de destruir. En segon lloc, la defensa dels més vulnerables: les comunitats més pobres i les generacions

futures. Subratlla la gran paradoxa que les poblacions que menys han contribuït al deteriorament del medi ambient són les que es troben més exposades i les que pagaran un preu més alt.

El tercer aspecte és un nou estil de vida, generant una cultura de la «sobrietat compartida» respectuosa de la creació i solidària amb els éssers humans més vulnerables. Recorda també que les religions tenen en aquesta comensal un paper crucial a fer, creant consciència que tots com a germans som convidats a taula, però no a menjar les engrunes que deixen caure els rics i poderosos.

Quaresma és temps de reconciliació. Convé que personalment, familiarment i en l'àmbit d'empreses, de parròquies, moviments i comunitats, fem una reflexió profunda i ens preguntem en què ens hem de convertir per reconciliar-nos també amb la Creació.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Forts davant la temptació

La fortalesa —entesa des de la fe cristiana— és, a més d'una virtut, un do de l'Esperit Sant que cal demanar amb insistència. D'on treuen força els màrtirs d'avui i de sempre quan se'ls tempta a claudicar d'allò que és la raó més profunda de la seva vida? La temptació de l'abandó de la fe és avui actual i constant, i no fa altra cosa que posar al davant nostre la seva inutilitat i irrelevància. Per això, molts es demanen: per què creure si tot pot seguir igual? Tanmateix, si som sincers, realment és així?

M'entristeix que hi hagi adults —en altra època creients— per als quals Déu ja no compta i ara viuen com si no existís. La seva influència en el si de la família, en els grups i moviments educatius és decisiva i aconsegueix que la dimensió religiosa ja no compti per a res. Aleshores, es posa en qüestió qualsevol aportació cristiana i fins i tot l'Evangelí queda en entredit. Per què no intentar viure de nou i amb humilitat la joia de la fe? Tan difícil és deixar-se estimar per Déu que és Amor? Tan lluny deixar-se trobar per Jesús?

La temptació d'esborrar de la pròpia vida allò que en altres moments havia constituït el seu principal impuls i la raó d'existir, és ara l'oferta que molts imposen com a opció de llibertat. Què els està passant a determinades institucions d'inspiració i definició cristiana quan volen prescindir de la fe per viure amb més llibertat? Per què renunciar a creure que Jesús és el necessari referent de la llibertat i de la defensa de la dignitat humana?

La temptació pretén oferir l'atractiu d'un món on tot sembla més fàcil, però exigeix cedir al xantatge d'una promesa enganyosa. El papa Francesc ens adverteix del perill de desertificació espiritual, fruit del projecte de societats que volen construir-se sense Déu o que destrueixen les seves arrels cristianes. Jesús va ser fort davant la temptació de renunciar a la missió que el Pare li havia encomanat. Per què no recuperar-lo de nou com a Camí, Veritat i Vida, quan ens diu que la Veritat —que és Ell en persona— ens farà lliures?

L'efemèride de la setmana

Dia 2 de març del 1810: neix Vincenzo Luigi Pecci, que el 1878 i durant 25 anys va regir els destins de l'Església com a Lleó XIII.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Cinto Busquet, Agustí Codinach, Antoni Coll, Borja de María, Montserrat Esteve, Pere Fàbregues, Jaume Gabarró, Jaume González Padrós, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Pep Miquel, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Núria Ortín, Joan Pallarès-Personat, Joan Lluís Pérez-Francesch, Joan

Piñol, Quique, Albert Ribot, Ramon Ripoll, Josep Rius-Camps, María-Sierra Rodríguez, Peio Sánchez, Jordi Sánchez Torrents, Lluís Serra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

El martiri dels emigrants coptes d'El Our

Una desena dels decapitats per l'EI a Líbia procedien d'un poble perdut de l'Alt Egipte

Javier Molina
El Our (Egipte)

El Our, un lloc perdut enmig de l'Alt Egipte, està de dol. L'última atrocitat de l'autodenominat Estat Islàmic, la decapitació de 20 cristians egipcis en una platja líbia, ha colpejat els seus carrers, a 350 quilòmetres al sud del Caire. Tretze de les víctimes, membres de la minoria cristiana més vibrant del Pròxim Orient, van néixer als seus carrers sense asfaltar i a les cases humils escampades entre camps de blat i alfals. La resta dels degollats prové de la mateixa província. «Cascun dels morts tenia una història. Lucas Nayaf, per exemple, va tenir una filla després de marxar a Líbia que ja no coneixerà», relata a *Catalunya Cristiana* la jove Samia al costat d'unes ancianes vestides de dol que giren ràpidament la cantonada en adonar-se de la presència del periodista. «Aquí tots som família. Eren els nostres millors joves, gairebé àngels i sants: resaven, dejunaven i es portaven bé amb la gent», afegeix.

El batalló que acabaria segrestat i assassinat per una filial líbia de l'Estat Islàmic (EI) va sortir d'El Our el 6 de maig del 2014 empès per la necessitat imperiosa de trobar feina. Entre ells viatjava el jove Yusef Shukri. Només tenia 24 anys quan va fer la maleta i va posar rumb a la ciutat líbia de Sirte. «Yusef és el primer que apareix al vídeo, desfilant amb les mans emmanillades i el mono taronja. El vaig reconèixer de seguida. Va morir degollat però amb el nom de Jesucrist a la boca. És un màrtir», explica en Malak, el seu germà, a uns metres de l'església de la Mare de Déu. «Som un poble de camperols i la feina escasseja. En Yusef no va trobar feina i poc després de complir el servei militar obligatori va decidir anar-se'n a Líbia», afegeix. En Malak no pot oblidar que la vigília de la seva desgràcia va parlar per telèfon amb el seu germà. «Vam conversar el 2 de gener. Estava amoïnada perquè havien segrestat a finals de desembre un grup d'emigrants del poble que vivien a Sirte. Vam parlar de buscar una sortida segura però l'endemà ell va córrer la mateixa sort.»

El primer dels dos incidents en què set veïns del poble van ser segrestats va tenir lloc el 28 de desembre. «Era

Membres de la comunitat, asseguts al pati de l'església de la Mare de Déu.

el migdia. Havien deixat enrere Sirte i portaven uns 40 minuts a la carretera quan uns encaputxats els van aturar i els van segrestar», narra en Bebau. El seu germà Samuel Alhan —un lampista de 30 anys— va ser una de les víctimes. «Van vessar la seva sang perquè era egipci i copte però la seva mort no serà en va. El seu assassinat servirà perquè molts sàpiguen que és realment l'EI. No són musulmans ni cristians. Els seus militants no tenen cap mena de relació amb Déu», afirma a l'interior del temple. En un dels murs un rètol resumeix l'atmosfera que es respira al poble de 7.000 ànimes: «Egipte, aixeca't. La sang dels teus màrtirs demana venjança.» A l'immens pati de l'església, els homes

de l'indret —vestits amb gal·labiyya (túnica tradicional) i turbant— murmuren el condol i passen hores asseguts i capcots.

El primer segrest, sosté Emad Suliman, va posar els jihadistes sobre la pista de la resta de cristians que residien a Sirte, bressol de Moamar al-Gaddafi sota el jou avui de grups que han jurat lleialtat a l'EI i la milícia Ansar al-Sharia. «Els van obligar a revelar el seu domicili. Els terroristes van arribar amb una llista d'objectius preguntant nom per nom», indica l'Emad a partir del relat proporcionat pels testimonis, alguns d'ells musulmans dels voltants. El seu germà Maged va ser caçat pels mujahidins (guerrers sants) en la segona de les envestides,

que va tenir lloc la matinada del 3 de gener en l'assalt a l'immoble que compartia amb 12 col·legues més.

Hores després que es difongués el cruent vídeo de la decapitació, el president egipci Abdel Fattah al-Sisi va declarar set dies de dol i va advertir que el país «escolliria els mitjans i el temps que considerés oportuns per venjar els crims». L'endemà al matí l'exèrcit va començar els bombardejos sobre enclavaments de l'EI a la veïna Líbia. «El que va fer Al-Sisi ha alleugerit part de la nostra angoixa i ràbia», reconeixen Bashir. La vida dels seus germans, Samuel i Bishoi, també va exhalar el seu últim alè escapçada per la fulla d'un ganivet. «Dono les gràcies a daesh (acrònim en àrab de l'EI) per no haver tallat els instants de la decapitació i haver-los difós íntegrament. Sé que «Oh, Jesús!» va ser el seu darrer crit i que van patir el martiri per la creu sense renunciar a la seva pàtria ni al seu Déu», conclou.

Un desenllaç anunciat

La mort dels 20 cristians egipcis i d'un subsaharià a mans de l'EI estava escrita des del primer instant del segrest. El vídeo del brutal assassinat, de 5 minuts de durada i titulat «un missatge firmat amb sang a la nació de la creu», va confirmar els pitjors presagis. La comunitat cristiana egípcia ha esdevingut un objectiu prioritari de les hosts del califat proclamat a cavall de Síria i l'Iraq i amb sucursals escampades pel nord de l'Àfrica, el Pròxim Orient i Àsia. I no només ells. També l'altra riba del Mediterrani. «Poble, recentment ens heu vist als

turons de Sham [Llevant] i la terra de Dabiq [un petit poble de Síria carregat de simbolisme per als jihadistes], tallant els caps dels qui han carregat amb la creu durant molt de temps i estan plens de ressentiment contra l'islam i els musulmans. Avui som al sud de Roma, a la terra de l'islam, a Líbia, enviant un altre missatge», assegura al vídeo un dels encaputxats en anglès mentre s'adreça a la càmera empunyant un ganivet.

Els fotogrames de l'horror —produïts per Al-Hayat, la divisió mediàtica de l'EI en anglès— mostren els ostatges coptes desfilant juntament amb els botxins emmascarats i vestits de negre per una platja que un subtítol ubica a la província de Trípoli. Les víctimes

s'agenollen poc després. Aleshores, el capítol proclama la seva breu allocució. «Croats, la vostra seguretat només és a l'abast dels vostres somnis especialment quan lluiteu plegats contra nosaltres. Per tant, us combatrem també plegats fins que la guerra estableixi les regles i Jesús, la pau sigui amb ell, davallí trencant la creu, matant els porcs [sic] i eliminant la *jiziya* (impost aplicat als no musulmans)», detalla l'extremista poc abans que els egipcis siguin empenyos a la sorra i salvatgement decapitats.

La seqüència —amb factura cinematogràfica, edició multicàmera i recursos tan sofisticats com una grua que s'eleva sobre la sorra on s'esdevé el crim— conclou amb la imatge d'un mar ensangonat. «Vau ocultar el cos del xeic Ossama bin Laden al mar. Nosaltres jurem per Al·là que el barrejarem amb la vostra sang», afegeix el jihadista. Les famílies temien el final des que tres dies abans l'Ei havia publicat diverses fotografies dels ostatges a *Dabiq*, la seva revista en anglès. Les instantànies corresponen a captures del vídeo. L'organització jihadista va assenyalar que la brutal execució es produïa en represàlia pel destí de Kamilia Shehata i Wafa Constantine, dues coptes convertides presumptament a l'islam fa quatre anys que —segons el relat salafista abraçat ara per l'Ei— «van ser torturades i assassinades per l'Església copta d'Egipte».

Segles de discriminació

El crim perpetrat per l'Ei és només el darrer del calvari que els coptes pateixen a casa seva, per on paradoxalment van caminar Maria i Josep per salvar Jesús. Amençats pels musulmans més extremistes i desprotegits pel règim, els coptes assisteixen a una llarga agonia. La versió oficial estima que un 10% de la població —uns nou milions d'egipcis— segueix els dictats de l'Església ortodoxa copta, però el cens porta dècades retallant la xifra per por que la seva publicació registri l'evident declivi.

En els darrers temps, centenars de milers de coptes han abandonat el país i s'han unit a l'extensa diàspora establerta als Estats Units, el Canadà o Europa. Els qui resten fidels a la

El Our és un poble de 7.000 persones situat a l'Alt Egipte.

seva pàtria pateixen el via crucis dels brots sectaris, en ascens des que Hosni Mubarak va permetre la propagació del salafisme a través de televisions i mesquites per tal d'erosionar els Germans Musulmans, el seu rival polític.

En els enrevessats passadissos de l'Estat egipci s'ha oficialitzat la discriminació: les traves ofeguen la construcció de nous temples i els alts càrrecs estan vetats als coptes. Cap cristià no administra una província o una universitat pública, per exemple. Es compten amb els dits d'una mà els que ocupen llocs de responsabilitat a les forces armades o en un aparell policial que —adverteixen organitzacions com Amnistia Internacional— els ha abandonat a la seva sort. Ni tan sols —es queixen els coptes a manera d'exemple— no hi ha cap jugador del seu credo que militi a la primera divisió de la lliga de futbol local, que aixeca passions entre cristians i musulmans.

Roma, una obsessió

La capital italiana és des de fa mesos blanc de la propaganda de l'organització jihadista. Carregada de simbolisme pel fet d'albergar el

«Aquí tots som família. Eren els nostres millors joves, gairebé àngels i sants: resaven, dejunaven i es portaven bé amb la gent»

«Sé que "Oh, Jesús!" va ser el seu darrer crit i que van patir el martiri per la creu sense renunciar a la seva pàtria ni al seu Déu»

tron de la cristiandat, Roma apareix sovint en les pregàries dels extremistes. El 26 de gener passat, setmanes després de l'atac a la seu parisina del setmanari *Charlie Hebdo*, el portaveu oficial de l'Ei, Abu Mohamed al-Adnani, va fer una crida d'àudio «als mujahidins a Europa i l'infidel Occidental i en qualsevol altre indret a atacar els croats a casa seva i allí on es trobin».

«En un termini curt de temps, amb el poder i la fortalesa d'Al·là, aquesta croada fracassarà i ens veurem a Jerusalem i Roma, abans d'això els exèrcits croats seran derrotats a Dabiq. De fet, ells ho veuen com a llunyà però nosaltres ho considerem pròxim», va afegir.

Al novembre, l'expansió futura de l'Ei va centrar un número de *Dabiq*. «La bandera del califat s'aixecarà sobre la Meca i Medina. S'alçarà sobre *Bait al Maqdis* (Jerusalem) i Roma fins i tot amb el menyspreu de jueus i croats», va amenaçar el pamflet. Unes setmanes abans, la capital italiana s'havia esquitllat també entre les línies d'una gravació d'àudio de l'autoproclamat califa Abu Bakr al Bagdadi: «La marxa dels mujahidins [guerrers sants] continuarà fins a Roma, amb l'ajuda d'Al·là.»

El Papa demana una conversió autèntica i sense hipocresia

Presideix la missa del Dimecres de Cendra

AICA
Ciutat del Vaticà

El papa Francesc va encapçalar la processó penitencial des de l'església de Sant Anselm a la basílica de Santa Sabina, al turó romà de l'Aventí, on va presidir la missa del Dimecres de Cendra. Va demanar «el do de les llàgrimes per fer la nostra pregària i el nostre camí de conversió cada cop més autèntic i sense hipocresia» i va convidar a preguntar-se: «Jo ploro?, el Papa plora?, els cardenals ploren?, els bisbes ploren?, els consagrats ploren?, el plorés a les nostres pregàries?»

Durant la processó penitencial, en què es van entonar les lletanies, el Pontífex va estar acompanyat pels cardenals de la Cúria romana, bisbes i arquebisbes, els monjos benedictins de Sant Anselm i els pares dominics de Santa Sabina, a més de nombrosos fidels.

En la seva homília, el Papa va recordar que la Quaresma és «un temps en què tractem d'unir-nos més estretament al Senyor, per compartir el misteri de la seva Passió i la seva resurrecció. (...) Només el Senyor pot salvar del flagell i cal suplicar-li amb pregàries i dejunis, i confessar el propi pecat». El Bisbe de Roma va comentar que «tornar al Senyor amb tot el cor vol dir emprendre un camí d'una conversió no superficial i transitòria, sinó un itinerari espiritual que es refereix al lloc més íntim de la nostra persona». Va assenyalar que el cor és la seu dels sentiments, el centre en què maduren les nostres eleccions, les nostres actituds, i va precisar que «aquest "torneu a mi amb tot el cor" no afecta solament els individus, sinó que s'estén a tota la comunitat».

El Senyor no es cansa mai de tenir misericòrdia de nosaltres, i vol oferir-nos una vegada més el seu perdó

Segons Francesc, a l'evangeli «Jesús rellegeix les tres obres de pietat previstes per la llei de Moisès: almoïna, pregària i dejuni». I va reconèixer que amb el temps aquestes disposicions s'han vist arruïnades pel formalisme exterior o fins i tot s'han convertit en un signe de superioritat social. Per això Jesús subratlla una temptació comuna a aquestes tres obres, que es pot resumir en la hipocresia. El Papa va observar que quan es fa alguna cosa bona, gairebé instintivament neix el desig de ser estimats i admirats per aquesta bona acció, per la qual va afirmar: «Jesús ens

convida a complir aquestes obres sense cap ostentació, i a confiar únicament en la recompensa del Pare que veu en el secret.» I va afegir: «El Senyor no es cansa mai de tenir misericòrdia de nosaltres, vol oferir-nos una vegada més el seu perdó, tots ho necessitem, i ens convida a tornar a Ell amb un cor nou, purificat del mal, purificat per les llàgrimes, per participar de la seva alegria.» Per al Pontífex, la reconciliació entre Déu i nosaltres és possible gràcies a la misericòrdia del Pare que, per amor a nosaltres, no va dubtar a sacrificar el seu Fill: «En Ell podem convertir-nos en justos, en Ell podem canviar, si acollim la gràcia de Déu i no deixem passar en va el moment favorable.»

Així mateix, va demanar que Maria mantingui els cristians en el combat espiritual contra el pecat. Va acabar dient que el gest de la imposició de la cendra i la fórmula que pronuncia el celebrant recorden la veritat de l'existència humana: «Som criatures limitades, pecadors cada cop més necessitats de penitència i conversió.»

Francesc i Merkel parlen sobre la pobresa i Ucraïna

Agències / Ciutat del Vaticà

La pau a Ucraïna i la lluita contra la pobresa van ser uns quants dels temes tractats pel papa Francesc i la cancellera de la República Federal d'Alemanya, Angela Merkel, en una trobada al Vaticà. Segons va informar l'oficina de premsa vaticana, el diàleg del Pontífex i Merkel es va fer «en una atmosfera cordial», i va tractar «la perspectiva de la propera cimera del G-7 que tindrà lloc a Baviera». «S'ha atorgat una atenció especial a alguns temes de caràcter internacional, en particular a la lluita contra la pobresa i la fam, a l'explotació dels éssers humans i als drets de les dones, als reptes de la salut al món i a la defensa de la creació», va indicar el comunicat. Francesc i Merkel van dialogar a més sobre «els drets humans i de la llibertat religiosa en algunes parts del món, i van esmentar la importància dels valors espirituals en la cohesió social». El Bisbe de Roma també va tractar en el diàleg amb la cancellera «la situació a Europa, i va subratllar en particular el compromís per aconseguir una solució pacífica del conflicte a Ucraïna».

El Pontífex s'adreça als membres del crim organitzat

Ràdio Vaticana
Ciutat del Vaticà

«A tots els qui han triat el camí del mal i pertanyen a organitzacions criminals, renoveu aquesta invitació a la conversió: obriu els vostres cors al Senyor!» Ho va dir el Papa en una trobada celebrada amb set mil pelegrins de la diòcesi de Cassano all'Jonio, de Calàbria, al sud d'Itàlia, regió elegida per Francesc per fer el quart viatge apostòlic del seu pontificat, el juny passat. El Papa va reafirmar el pensament que ja els va transmetre en el seu moment als fidels de Cassano: «Qui escolta i acull la Paraula i qui viu de manera sincera la resposta a la crida del Senyor no pot de cap manera dedicar-se als treballs del mal. No podem definir-nos com a cristians i violar la dignitat de les persones. Els que pertanyen a la comunitat cristiana no poden programar i fer gestos de violència contra els altres. No n'hi ha prou amb els gestos exteriors de la religiositat no acompanyats de la confessió vertadera i pública per considerar-se en comunió en Crist i amb la seva Església. (...) El Senyor us espera i l'Església us acull; si la vostra elecció de servir al mal va ser pública, clara i pública serà també la vostra voluntat de servir el bé».

Església en sortida

Escoltes, ergo estimes

Un raconet com aquest em permet escriure un petit homenatge. Fa un parell de mesos vaig tenir la sort de conèixer l'Elena Amorós, carmelita vedruna que viu al Perú des de fa 56 anys. Vaig ser a la seva comunitat de Lima. La volia entrevistar per al projecte www.missioners.cat, un portal que recull el testimoni vital dels missioners catalans d'arreu del món.

L'Elena ha fet 93 anys. Costa molt posar paraules al moment màgic de trobar-se en el camí de la vida amb certes persones. Són persones que traspuen una ànima bonica; senzilles, pausades, rialleres i acollidores.

Després d'anys de treball per Sullana, l'Elena ara es dedica a escoltar. Primer anava a la presó a acompanyar els presos i parlava amb ells. Ara són ells els que vénen

a parlar amb ella i ella se'ls escolta: «A mi escoltar la gent no em costa,estic amb ells encara que estigui una o dues hores... I això és el que em dona vida: escoltar la gent perquè necessiten que els escoltin.»

D'escoltar, se n'ha de saber. Escoltar és parlar menys, és un acte d'amor, d'humilitat i d'acollida. Per a l'Elena, escoltar és estimar. I, de vegades, em fa la sensació que estem més preocupats pel que diem que no pas pel que escoltem. Ens agrada més ser emissors que receptors.

Deia Gregorio Marañón, catedràtic d'Endocrinologia que «per curar, l'única cosa que necessito és una cadira i escoltar el malalt». L'Elena és el rostre d'una Església que escolta, que cura, que estima.

Jordi
Sánchez
Torrens

Cuba

Nova església a Cuba després de 56 anys

El règim de Castro autoritza la construcció d'un temple catòlic per primera vegada des del 1959

Joan Piñol

El règim comunista de Cuba ha fet un pas més per normalitzar les relacions amb l'Església catòlica. Per primera vegada des del 1959, s'ha autoritzat la construcció d'un temple a l'illa. En concret, es tracta de la parròquia del Sagrat Cor de Jesús a la localitat de Sandino, a la diòcesi de Pinar del Río a l'extrem oest de Cuba.

Aquesta notícia consolida un canvi de tendència que ja venia produint-se des dels anys noranta. El castrisme ha evolucionat des d'un rebuig frontal inicial del catolicisme a un acostament sense dissimulació vers l'Església. Quan Fidel Castro es va apropiat del poder l'any 1959 va iniciar una campanya per reduir la presència de l'Església. L'estat cubà va adoptar el comunisme i, en conseqüència, l'ateisme militant de l'administració va discriminar el catolicisme, que sempre havia estat majoritari a l'illa. Entre el 1957 i el 1961 es calcula que el 80% dels sacerdots cubans van fugir del país per dirigir-se, principalment, als Estats Units. Les autoritats van expropiar centenars d'esglésies i el culte va quedar restringit. Amb el pas dels anys, però, aquesta posició es va anar alleugerint i els catòlics van recuperar certs drets i van poder tornar a practicar la seva fe. Un punt d'inflexió importantíssim va ser la visita del papa Joan Pau II l'any 1998 després de la qual el govern de Castro va decretar el dia de Nadal com a festiu. La visita del papa Benet XVI l'any 2012 va evidenciar el bon clima fruit del qual el govern cubà va fer un altre gest: va decretar el Divendres Sant festiu nacional.

La situació de l'Església va millorar encara més quan es va erigir en intercessora dels presoners polítics i va negociar amb el govern l'alliberament de desenes de presos l'any 2010. Des d'aquesta data, el govern castrista ha seguit fent passos endavant. Segons l'agència AP, les autoritats han retornat a l'Església 20 temples i altres propietats que havien estat expropiades a l'inici de la revolució. Ha estat un procés discret i gradual però l'Església ha reconegut aquestes devolucions. Entre d'altres, hi ha dues parròquies a l'Havana i un antic col·legi dels jesuïtes a Cienfuegos.

El precedent més immediat va ser l'autorització per construir un nou seminari a l'Havana l'any 2006. Tot i així, aquest permís no contemplava cap temple, sinó només els edificis per als seminaristes. Així doncs, la construcció d'aquesta nova parròquia significa la primera autorització per construir un temple catòlic des de la revolució.

La parròquia del Sagrat Cor de Jesús està vivint amb una il·lusió continguda l'inici de les obres. De fet, aquesta és l'única parròquia en tot el municipi de Sandino, on hi viuen gairebé 38.000 persones. Amb una població similar a Vilafranca del Penedès, actualment no hi ha cap església. Aquesta anomalia es deu al fet que Sandino és un dels an-

El pare Cirilo Castro celebra l'Eucaristia al garatge d'un feligrès a Sandino.

menats *pueblos cautivos*: municipis en què Castro va confinar els opositors al seu govern i les seves famílies. En concret, aquest poble de l'extrem oest de l'illa va crear-se l'any 1964 i va adoptar el nom del revolucionari nicaragüenc Augusto César Sandino. Evidentment, el règim cubà va prohibir la construcció d'esglésies en aquests nous pobles.

Tot i així, la fe dels cubans va perviure contra les hostilitats. Actualment, el pare Cirilo Castro celebra l'eucaristia a Sandino un cop per setmana al garatge d'un veí. Altres opten per recórrer els 21 quilòmetres que els separen de Guane, el poble més proper on hi ha una església. A més del pare Castro, hi ha també una missionera laica, mare de tres fills, que atén espiritualment els habitants del poble.

La fe catòlica a Cuba s'ha mantingut en la clandestinitat, en misses amagades en cases particulars i gràcies a molts laics que s'han jugat la vida atenent els fidels. Bona prova d'aquesta escassetat d'esglésies és que, en tota l'illa, es calcula que hi ha 2.000 cases de culte que són aquests edificis particulars on

La construcció de la parròquia de Sandino està finançada per cubans exiliats a Florida

se celebren misses. Per exemple, la diòcesi de Pinar del Río a la qual pertany Sandino té més d'un milió d'habitants, però només hi ha 25 parròquies i 22 sacerdots. Una de les feligreses, Digna Martínez, explica la importància de tenir una església: «Vam ser batejats i resem quan anem a dormir i quan ens despertem, tal com els nostres pares i avis ens van ensenyar. Som catòlics i necessitem també una església.»

La construcció de la nova parròquia no només és una bona notícia per a l'Església a Cuba, sinó també un signe de l'agermanament amb els cubans exiliats als Estats Units. La construcció

del nou temple està finançada per la parròquia de Saint Lawrence a la ciutat de Tampa, a Florida, composta principalment per cubans exiliats. El rector, el pare Ramón Hernández, ha viatjat a l'illa per veure el solar on s'ubicarà l'església. És un descampat de 800 metres quadrats on, d'aquí a dos anys, s'alçarà el temple que tindrà capacitat per a 600 persones. En total, costarà uns 170.000 dòlars dels quals la parròquia de Florida ja n'ha reunit 50.000. A més, també s'ha notat l'acabament del bloqueig cubà per part dels Estats Units. El departament del Tresor nord-americà no ha posat cap obstacle en les transferències de diners que ja ha fet la parròquia de Saint Lawrence.

El rector del Sagrat Cor de Jesús comparteix cognom amb els germans Castro que han governat l'illa des de 1959. La seva vida, però, és totalment diferent. Ell recorre desenes de quilòmetres cada dia al volant del seu Lada verd de fabricació soviètica per tal de celebrar missa en un garatge, en un menjador o en un pati. Ara, per fi, tindrà una església on poder celebrar el culte dignament.

Mèxic

20 anys al costat dels emigrants

Fides / Veracruz

«Les dones del grup anomenat La Patrona contradueixen l'egoisme, la supèrbia i la voracitat que, entre polítics i governants, han dut al caos, de forma que la gent s'ha de moure per sobreviure.» Ho ha dit Mons. José Raúl Vera López, bisbe de Saltillo (Mèxic) durant la missa commemorativa dels 20 anys de vida

d'aquest grup.

Guiades per Norma Romero Vázquez i la seva mare, Leonila Vázquez, aquest grup, format per quinze dones, està al costat del tren conegut com «La Bèstia» a Amatlán de los Reyes (Veracruz) i que transporta milers d'immigrants centre-americans cap als Estats Units. Les dones de La Patrona donen aliments i suport a aquestes persones en un servei totalment gratuït. Segons

la Norma Romero, la motivació que la porta a ajudar és «el fet de pensar que qui va dalt del tren pot ser el meu fill, algun familiar o jo mateixa. Aquest projecte m'ha canviat la vida en tot perquè ara conec els problemes que té la gent que hi passa, que van al nord perquè volen condicions de vida més bones. No passa ni un dia sense que preparam menjar i sortim a les vies del tren».

Pelegrinatges 2015

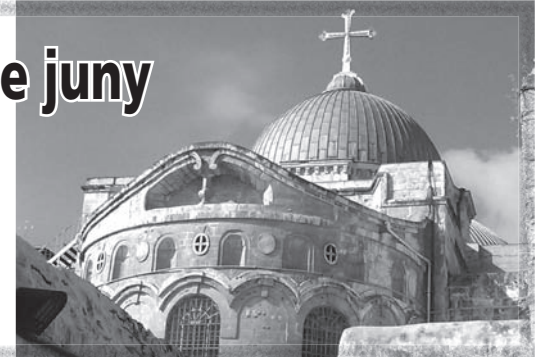
Setmana Santa / Pelegrinatge a

Santiago de Compostel·la i Fàtima

Del 31 de març al 7 d'abril

Del 15 al 22 de juny

Pelegrinatge a Terra Santa

ARMÈNIA HISTÒRICA: cristianisme al Caucas

Del 3 al 16 d'agost

Viatge a la descoberta dels antics i actuals llocs sants armenis en un recorregut únic per tres països: Geòrgia, Armènia, i el NE de Turquia. Arribarem, entre d'altres llocs, fins a la bíblica muntanya Ararat.

NORD D'ITÀLIA:

ruta de Joan XXIII

Del 15 al 19 de juny

ABRIL / 7 - 13 Grècia: Ruta de sant Pau

ABRIL / 13 - 20 Rússia Imperial: Moscou i Sant Petesburg

MAIG / 4 - 12 Uzbekistan: La ruta de la seda

JULIOL / Canadà: Costa del Pacífic

JULIOL / 6 - 10 Castella: Ruta de santa Teresa d'Àvila

JULIOL / AGOST / 26 - 2 Jordània: Ruta bíblica

AGOST / Terra Santa i Petra

SETEMBRE / OCTUBRE 21 - 3 Etiòpia: Ètnies, cristians i tribus del sud

OCTUBRE / Turquia: Ruta de sant Pau

OCTUBRE / 18 - 31 Japó: Gran imperi d'Orient

NOVEMBRE / Pèrsia: Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a Nova York

DESEMBRE / Pelegrinatge a Terra Santa

Bilbao

Carta pastoral conjunta dels bisbes de Pamplona, Bilbao, Sant Sebastià i Vitòria

«Misericòrdia entranyable» per Quaresma i Pasqua

Redacció
Bilbao

Francisco Pérez, arquebisbe de Pamplona i bisbe de Tudela; Mario Iceta, bisbe de Bilbao; José Ignacio Munilla, bisbe de Sant Sebastià; Miguel Asurmendi, bisbe de Vitòria, i Juan Antonio Aznárez, bisbe auxiliar de Pamplona i Tudela, firmen la carta pastoral conjunta *Misericòrdia entranyable*, per al temps de Quaresma i Pasqua 2015. Juntament amb la carta, s'han publicat uns materials com a suport per a una lectura i aprofundiment personal o grupal en el text.

D'esquerra a dreta:
Mons. Iceta,
Mons. Pérez, Mons. Asurmendi i Mons. Munilla.

*CatalunyaCristiana

Subscriuiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e: _____

Edició paper 135€ Edició digital 90€

Edició en català Edició en castellà

Forma de pagament

Únic pagament per any Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)
□ □ □ □	□ □ □ □	□ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

La carta pastoral comença amb una referència a l'exhortació apostòlica del papa Francesc *Evangelii gaudium* com a programa pastoral per a tota l'Església: «Les nostres Esglésies locals han acollit amb entusiasme aquest document. Estem treballant perquè sigui ben acollit, dugui a la reflexió i es posi en pràctica», afirmen els bisbes.

Misericòrdia entranyable consta de quatre capítols. En el primer, «Déu ric en misericòrdia», els bisbes presenten la misericòrdia com la característica pròpia de Déu. «Podem percebre la profunditat del significat de la misericòrdia entranyable per a la tradició bíblica com a expressió de l'amor, la bondat, la fidelitat, la tendresa, la paciència i el perdó de Déu.»

Es fa referència a l'Església com a llar (temple) de misericòrdia, tal com va fer el papa Francesc, en qualificar l'Església com un hospital de campanya on tots hem estat tocats per la misericòrdia de Déu.

El segon capítol, «Església en conversió pastoral i en sortida», explica com és necessària una conversió personal, en primer lloc, a través de la trobada personal amb Crist, «que ens rescata de la nostra consciència aïllada i de l'autoreferencialitat»; i una conversió eclesial, pastoral i missionera, en què tota l'Església està involucrada, per ser fidels a la vocació i missió de l'Església.

En el tercer capítol, «Àmbits necessitats de misericòrdia», els prelats fan referència a alguns dels camps en què la misericòrdia de Déu «exigeix ser anunciada i compartida»: la convivència social, la família, els pobres i exclosos, el patiment i la malaltia.

A més, en relació amb la inclusió social dels pobres i les causes que generen pobresa i injustícia, s'esmenten expressament algunes qüestions que

«No tinguem por d'endinsar-nos en terrenys desconeguts ni d'oferir la Paraula de vida a qui no coneixem»

fan possible o impedeixen aquesta inclusió: la cultura dominant i el desafiament de proposar l'Evangelium com a ferment de promoció de la dignitat humana; el món laboral, recordant la dignitat del treball com a «bé antropològic fonamental»; l'impuls de la iniciativa empresarial, la creació d'ocupació i les formes d'autoocupació amb una visió que respongui a la responsabilitat social i distribució de béns necessaris; l'economia i les finances, i la presència dels cristians en àmbits de responsabilitat política i sindical o la influència dels mitjans de comunicació social.

En el quart i darrer capítol, «Testimonis i missatgers», els bisbes insisteixen en la importància de la iniciació cristiana i la transmissió de la fe en les famílies i comunitats cristianes i animen en la missió de proclamar l'Evangelium: «No tinguem por d'endinsar-nos en terrenys desconeguts ni d'oferir la Paraula de vida a qui no coneixem.»

El text complet d'aquesta carta pastoral es pot trobar a les pàgines web de les diòcesis de Pamplona-Tudela, Bilbao, Sant Sebastià i Vitòria.

«La gent et deia: “És la primera vegada que ens sentim persones”»

Carmen Bascarán ha passat 15 anys com a missionera al Brasil

Rosa María Jané Chueca

Carmen Bascarán sempre ha treballat a favor dels més necessitats, ja sigui a la seva Astúries natal com a milers de quilòmetres, al Brasil, on ha passat 15 anys. Aquesta missionera comboniana laica va tornar a Astúries fa cinc anys, on continua compromesa amb els més pobres i fa de mare i àvia, per ajudar els seus quatre fills i sis néts... S'indigna quan parla del sistema capitalista que n'empobreix moltíssims i n'enriqueix només uns quants. Ella és un dels testimonis convidats per Mans Unides per a la seva campanya contra la fam d'enguany.

Astúries li va quedar petita en el seu compromís amb els més pobres...

A Astúries sempre he treballat en temes socials, tant dins de l'Església com políticament i socialment, però va arribar un moment que vaig veure que la realitat d'aquí, tot i ser molt dura, no té res a veure amb la realitat dels països del Sud. Allà l'empobriment al qual està sotmesa la gent és tan gran que arriben a sentir-se com animals. Quan els meus fills van acabar la carrera vaig decidir que havia de fer alguna cosa més que dedicar-me a aquella petita parcel·la d'Astúries, dels meus fills, de la meva família... que també és molt important!

I l'any 1995 es va plantar al Brasil...

Vaig arribar a la ciutat d'Açailândia, amb només 13 anys d'existència. És el passadís per on es porta el ferro de les mines del sud de l'estat de Pará cap al port de San Luis. Hi ha desigualtats socials tremendes. És una injustícia tan feridora i brutal, tan criminal, tan terrorista!...

Com va ser el primer impacte?

El primer any que vaig passar al Brasil me'l vaig passar plorant un quart d'hora cada matí, perquè vaig decidir que més no ploraria, perquè no sabia què fer ni per on començar. Vaig trobar una ciutat coneguda com la «ciutat dels pistolers», on matar una persona era la cosa més normal. Hi ha moltes lleis i institucions, però no en funciona cap i la corrupció té dimensions brutals. Però també vaig trobar gent disposada a caminar si l'ajudaves. La sortida de la gent jove era la prostitució, el tràfic de drogues, el treball esclau o malviure. Tot i que no hi havia gaire esperança, hi havia gent, sobretot procedent de les comunitats de base de l'Església catòlica, que cercava esclertes per actuar-hi.

Per on començar, doncs?

Vam començar amb el Centre per a la Defensa de la Vida i els Drets Humans. Vam teixir un centre d'esperança, on la gent que no tenia res es trobava i et deia: «És la primera vegada que ens sentim persones.» L'objectiu era defensar els drets humans i la vida era el primer. La gent no podia

«De bon grat o per força hem d'entendre que el que hi ha al món és de tothom i que cal repartir-ho equitativament»

aconseguir el certificat de naixement perquè encara que la llei deia que era gratuït, la realitat és que es cobrava. I gent que no tenia res per menjar, no podia gastar diners per registrar-se. I sense certificat no es poden escolaritzar els nens, no es pot treballar... i l'única sortida era la delinqüència o el treball esclau. El primer que vam fer va ser una campanya de registre. Va ser una experiència meravellosa! Van aparèixer 5.000 persones que no existien. Amb la Constitució a la mà vam anar als jutges i als promotors de justícia perquè apliquessin la llei, hi vam haver d'insistir força, però ho vam aconseguir!

I més tard es van implicar en el treball esclau...

Un dia van arribar tres homes que ens van explicar una història: com havien arribat a ser esclaus i com havien fugit. Els havien tractat pitjor que animals! Vam començar a investigar i vam anar a veure què era allò del treball esclau. Vam viure amb ells en una fàbrica de carbó durant tres o quatre dies per conèixer la realitat: treballs de 16 hores diàries, mal alimentats, mal dormits, amb aigua contaminada... La droga es venia gairebé de franc perquè no tinguessin capacitat de reacció. Ho vam filmar i amb el vídeo vam fer una primera denúncia al govern i allà va començar la història de la nostra relació amb el treball esclau. Per posar-hi fi cal canviar unes estructures de misèria.

No van rebre amenaces i pressions?

Sí, però no teníem por perquè si ens mataven, ja en vindrien uns altres. No és coratge, perquè és una cosa que et

crema per dins... quan experimentes aquest amor per la humanitat això et treu la por. Tot i que als meus fills no els explicava la meitat de les coses...

Què s'ha aconseguit en aquesta lluita?

D'ençà que Pere Casaldàliga, als anys setanta, va denunciar per primera vegada el treball esclau fins avui dia han canviat moltíssimes coses. Hi ha més de 50.000 treballadors alliberats, es van imposar multes a les empreses... Amb Lula es va pressionar perquè posar fi al treball esclau fos una prioritat. Es van fer els primers plans per eradicar el treball esclau i va suposar un fort impuls. Es va aconseguir que el govern del Brasil fes un decret on les empreses implicades en el treball esclau apareguessin en una «llista bruta» i no poguessin accedir als crèdits dels bancs oficials. Va ser un cop important. Després vam aconseguir un altre decret perquè les terres on hi hagués treball esclau fossin confiscades per posar-les al servei de la reforma agrària. Ara, Dilma Rousseff ha pres una direcció diferent de la de Lula i ha cedit a les pressions dels empresaris i de les immobiliàries per descaracteritzar el concepte de treball esclau i eliminar la «llista bruta».

Com treballen amb els infants i els joves?

Els brasilers són artistes, enèrgics, vitals... i se'ns va ocórrer, per atraure els nens que estan tot el dia al carrer i donar-los formació, fer servir el teatre, la dansa, la capoeira, la pintura... els infants que van començar amb nosaltres ara són professors del centre. El 60% dels alumnes de dansa i de teatre són

nenes i noies, són les que més s'impliquen. Als barris de la perifèria també vam crear petits centres de defensa on les dones prenen protagonisme i reben formació en pedicura, perruqueria, costura... així poden crear el seu petit negoci i no han de dependre d'un home que les maltracti o dedicar-se a la prostitució... avui és difícil trobar un dona a Açailândia que no hagi fet un curs de formació, que no hagi reprès els estudis o que no estigui a la universitat. Tots aquests projectes serien impossibles sense Mans Unides.

Fa cinc anys que va tornar a Astúries, per què?

Sóc àvia i els meus fills ara em necessiten. Ells em van donar suport quan vaig marxar, i ara em toca a mi. És la meva primera responsabilitat, és fantàstic! I n'estic gaudint molt. Continuo en contacte amb Açailândia, donant-los suport, i treballant també per les necessitats d'aquí. Els pobles d'Àfrica i Amèrica Llatina ja s'aixequen. De bon grat o per força hem d'entendre que el que hi ha al món és de tothom i que cal repartir-ho equitativament. Els pobres d'aquí i d'allà són producte del mateix sistema que els explota. Cal posar fi a la corrupció, al guany desmesurat, a la desigualtat, als desnonaments, als sous de 400 euros mentre hi ha gent que roba milions i no passa res... Cal que tot això s'acabi no per odi, sinó per justícia i per amor. Hem d'aprendre a viure d'una altra manera. Si sortim de la crisi per tornar al consum estem perduts. La marea d'una nova humanitat, d'un nou món és aquí i empeny... hi ha una nova esperança.

Punt de vista

Joan Lluís Pérez-Francesch

Professor de Dret Constitucional a la Universitat Autònoma de Barcelona

La presó permanent revisable, una proposta inconstitucional i populista

Els mateixos que es posen les mans al cap quan altres fan propostes i les qualifiquen ràpidament d'inconstitucionals, sembla que no tinguin gaire sensibilitat quan la iniciativa la tenen ells. En efecte, en el cas de la presó permanent revisable, el Partit Popular promou una reforma del Codi penal per introduir aquesta sanció, amb no gaires miraments.

La ineludible tensió entre els valors de la llibertat i de la seguretat, en l'actual context d'amenaques noves es vol resoldre amb una gran simplicitat, com si els drets fonamentals de les persones, inclosos els condemnats, no fossin protegits per la Constitució. Les garanties constitucionals són exigències per a totes les persones, i en el cas que ens ocupa la finalitat de les penes segons la Constitució és la resocialització, sense matisos (art. 25). Ara es proposa que es revisi la pena un cop han passat 20 o 25 anys, fent veure així que no es renuncia a la reinserció, com va admetre el Consell d'Estat al seu dictamen previ.

El PP va aprovar ell sol aquesta mesura al Congrés dels Diputats. Una crítica que ha fet l'oposició parlamentària és la de l'oportunisme i el populisme, ara que queda poc per a les noves eleccions generals i que s'obre un escenari electoral incert. El PP vol vendre la duresa d'algunes mesures penals com a estratègia estrictament electoral. Vol esdevenir el partit de la «lleï i l'ordre», encara que el respecte als drets fonamentals, i a la llibertat personal en concret, es posi en entredit. La presó permanent revisable es proposa només per a casos concrets, d'especial gravetat, com

l'homicidi del Rei o del seu hereu, de caps d'Estat estrangers, genocidi, assassinats comesos en el si d'una organització criminal o contra menors de 16 anys.

La reforma del Codi penal es complementa amb una regulació nova dels delictes relacionats amb el terrorisme, als quals s'assigna el compliment de la pena màxima prevista, producte del pacte antiterrorista entre PP i PSOE. Per aquesta via els socialistes accepten d'alguna manera la presó permanent revisable, en la lluita contra el terrorisme jihadista.

D'altra banda, la nova llei de seguretat ciutadana i la reforma de la llei d'enjudiciament criminal, proposen també un conjunt de mesures dures i de dubtosa constitucionalitat. Ens trobem amb una regulació de la privació de llibertat, obsessionada a omplir les presons, més que no pas a evitar els delictes, que no s'ajusta bé als principis constitucionals, ni a la doctrina del Tribunal Europeu de Drets Humans. Una mesura que ens fa dubtar sobre la seva utilitat real, més enllà dels rèdits electorals immediats.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Per a què vius?

Un psicòleg clínic explica que la primera pregunta que fa als que van al seu consultori és: «T'has plantejat per a què vius?» Davant d'aquesta pregunta, afegeix, la gent sol posar cara estranya. La gran majoria no s'ho han plantejat mai.

La resposta òbvia seria que volem ser feliços. Aquest és el gran desig. Cal pensar bé per sentir-se bé. El psicòleg dóna alguns consells. Si no et vols sentir malament, aprèn a sentir-te bé. En lloc de mirar al voltant, de cercar qui o què té la culpa del teu malestar, has de pensar: «Jo no vaig bé.» Aprèn a pensar bé d'un mateix. Tu ets acceptat, valorat, estimat, respectat i ajudat. Aprèn a fer-ho als altres.

Dirigir bé la pròpia vida demana establir uns objectius bàsics o prioritaris, realistes i posar-hi la mentalitat necessària. Preguntar-te per a què vius i relativitzar. Has d'aprendre a controlar el propi egoisme, les emo-

cions, la inseguretat. Entendre que res exterior a tu mateix no et donarà la felicitat de manera estable. Has de fer les paus amb tu mateix i dominar les pròpies emocions.

No hi ha més remei que aprendre a tenir autoestima, a pensar millor, a empatitzar, a relacionar-se, a comunicar-se, a esforçar-se. La mare es pot enfadar i renyar el fill pel desordre de l'habitació. No obstant això, convindria que no fes servir un to de reny i que pensés que, de fa 3.000 anys, els joves ja no tenien gaire ordre en les seves pertinences. Hom podria dir: «Ja saps que hem de tenir la casa endreçada; si et plau, fes el llit.» Això pot educar i fa adonar de la serenitat de la mare.

Els cristians tenim raons altíssimes que són el motor de la nostra vida. El Senyor ens diu que serem feliços si complim les benaurances. Així comença Jesús la seva predicació. I no ens sentirem ni perduts ni atabalats, conscients que hem de ser sal de la terra i llum del món. I que, perquè el nostre cor reposa en Déu, hem de tenir una gran confiança i defugir tota mena de por. «Busqueu el Regne de Déu i feu el que ell vol.» Quina raó tan alta per viure!

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Xiprer (2)

M'adono ara que la setmana passada em vaig referir a arbres «extra bíblics» principalment. Molt estimat i recordat per mi era el de la pujada al Gebel Musa, al Sinai, per això l'esmentava, i no me'n penedeixo. També vaig parlar de l'exemplar que el fort vent va tombar al costat de casa. La part superior, d'uns quatre metres, la vam col·locar a l'església de la parròquia com a arbre de Nadal. A tothom li va semblar molt bé. Ara ja l'hem retirat. M'ha tocat tallar-li les branques abans d'abandonarlo. Surten molt juntes unes amb les altres. N'he sentit l'aroma suau. La saba m'ha mullat les mans, diuen que no és resina, però no sé exactament què volen dir.

Per al fuster i l'ebenista els nusos de la fusta són un inconvenient perquè estan en un lloc fràgil. En el cas del xiprer, curiosament, en té en abundància, però no en disminueix la robustesa. Els taulons que es fan del tronc continuen sent segurs i, a més, són molt bonics. Se'n fan uns revestiments interiors molt encertats.

L'estimada del Càntic somia que el seu niu d'amor serà de cedre, una fusta noble, i el sostre de savina. *Crème de la crème* (1,17). El seu to és clar i càlid i l'olor suau converteix qualsevol recinte en acollidor. Diuen que la seva aroma allunya els insectes. Els mobles de les sagristies antigues, amb els calaixos corresponents, es feien de xiprer per evitar que els ornaments litúrgics s'arressin. Suposo que ho aconseguien. Avui dia, per allunyar aquest perill, hi ha altres recursos.

Deia que el xiprer s'esmenta a la Bíblia 19 vegades. Moltes fan referència als encàrrecs que els reis d'Israel feien a Hiram, que era rei del Líban.

A Israel aquest arbre no abundava gens. Avui dia, seguint els criteris ecològics, se n'han plantat molts més. Salomó necessitava fusta de qualitat per al temple i per al seu palau. Li arribava per mar i gràcies als mariners del nord, perquè els jueus no van ser mai bons navegants.

La seva forma estilitzada i la qualitat presen una imatge evocadora als autors dels llibres sapiencials i als profetes de la Bíblia. Osees el tria com a símbol de la perennitat, es fixa en el fet que sempre està verd (14,9).

«Els xiprers i els cedres també s'alegren», diu Isaïes (14,8).

«En lloc d'espines creixerà el xiprer», anima en un altre lloc, també Isaïes (55,13). «Crida de dolor, xiprer, perquè el cedre ha caigut», diu Zacaries (11,2).

M'alegraria que aquest comentari us animés a buscar altres llocs del llibre sagrat i complaure-us-hi. Celebraria que cada vegada que qualsevol dels lectors veieu un xiprer, us evoqui i estimuli l'hospitalitat, perquè són signes d'aquesta virtut els que es plantaven a les masies catalanes. Aixecaven l'esperit cap al cel, com volent significar els que es planten entre nosaltres als cementiris. Tant de bo, veient-los, cadascú s'animi a ser tendre i cordial amb tothom, com l'aroma suau de la seva fusta.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Les monedes de la viuda

El temple de Jerusalem, síntesi del poder religiós, polític i financer, és l'escenari d'aquesta narració (Lc 21,1-4). Les aportacions crematístiques arriben en abundància a la sala del tresor. Jesús observa els rics, que hi porten les ofrenes quantioses. Adverteix també que una viuda pobra lliura dues monedes de les més petites, pràcticament insignificants en el llibre de comptes. Sorprenentment, afirma que la viuda pobra ha donat més que tots els altres. El seu criteri de valoració: els rics desemborsen el que els sobra, en canvi la viuda pobra dóna el que necessita, més encara, tot el que té per viure.

El contrast que subratlla Jesús inclou els protagonistes, les donacions i la seva valoració. Els rics tenen moltes possessions, gaudeixen de gran seguretat i prestigi, són autosuficients. La viuda pobra, al contrari, és una dona sense la protecció d'un marit, per tant, instal·lada en la fragilitat i al marge de la societat de l'època. La seva situació s'agreuja perquè és pobra i només té unes monedes petites. Dues situacions diametralment oposades. Si s'observa la quantitat, el contrast s'accentua. Els rics donen molts diners i per això reben totes les consideracions i agraïments. La dona entrega unes menuderies, que ni cal tenir en compte. Per a tan poca cosa... No obstant això, l'apreciació de Jesús tergiversa els criteris tradicionals de valoració. Es tracta de la diferència entre donar (el que tinc i que em sobra) i donar-se (el que necessito i que em resulta indispensable). El primer cas només afecta la butxaca. El segon, la persona. Moltes empreses avui donen diners a obres socials per rentar la seva imatge a mode d'inversió publicitària. Potser per fer-se perdonar algunes pràctiques empresarials no sempre netes ni transparents. Potser per captar la simpatia dels seus clients i consumidors. Aquestes donacions no són altra cosa que inversions

La transformació social es porta a terme gràcies als que posen en joc la seva vida

d'imatge. La viuda pobra està allunyada d'aquests mecanismes, roman en l'anonimat i obra per criteris de consciència. El treball personal té també aquest dilema: donar o donar-se. N'hi ha que s'apunten a cursos, fan seminaris, segueixen processos... que només costen diners. El fet de pagar-los sembla que concedeix un aspecte

de persona compromesa a qui tria aquest camí. Però no hi ha canvi de fons, ni donació personal, ni implicacions serioses. Donar-se toca la vida, no només la butxaca. El lliurament és el termòmetre que marca la temperatura amorosa d'una persona. Implica sortir d'un mateix per obrir-se als altres. Com el gra de blat, que si no mor no pot donar fruit. La transformació social es porta a terme gràcies als que posen en joc la seva vida, contribueixen a la causa amb el seu lliurament i no esperen cap altre reconeixement que el que els proporciona la veu de la seva consciència.

Zoom

Eduard Brufau

La setmana passada milers de persones es van manifestar a Kíev per commemorar el primer aniversari de la revolució que va derrocar el govern pro-rus d'Ucraïna i van homenatjar les víctimes d'aquell episodi. Mentrestant, a l'est del país la fràgil treva es veia amenaçada per un degoteig de combats i víctimes.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Un prodigi d'honradesa

No m'ho podia creure. M'havia trucat un noi per dir-me que em volia donar una cosa. Vaig quedar amb ell una tarda i es va presentar al pis l'endemà. Era molt jove, no devia tenir més de vint anys, emigrant d'un país llatinoamericà. Va passar directament a explicar-me el motiu de la seva visita. Em va dir que s'havia trobat aquell bitllet —alhora que m'allargava 50 euros— pel carrer i que, com que aquells diners no eren seus i no sabia

Molta gent anònima pensa a fer el bé a qui més ho necessita

qui n'era l'amo, me'ls volia donar per a aquells que en necessitessin més que no pas ell. Us asseguro que em vaig quedar bocabadada. Era

possible que un noi jove es trobés un bitllet de 50 euros i no se'l gastés feliç de la troballa? Immediatament em va venir al cap una sèrie de notícies sobre frau, estafes, ensarronades, explotació, i un munt d'enganys i aprofitaments que a vegades són propis dels que tenen més diners...

Aquell noi estava donant una lliçó que passaria desapercibuda i que no seria notícia als mitjans de comunicació, però que em confirmava la bonhomia de molta gent anònima que té una honradesa tan gran que li permet no només no aprofitar-se'n, sinó pensar en el bé que podria fer al que ho necessités més.

El vaig abraçar i el vaig felicitar per la seva conducta exemplar. Li vaig explicar què en faria, d'aquells 50 euros que, amb tanta generositat, m'havia donat per als més necessitats i que, fins i tot, s'havia pres la molèstia de venir a portar-me'ls. Serien per posar «peculi» a alguns nois de la presó que no tenen família ni ningú que els en deixi.

L'endemà vaig anar a la presó. Els vaig dir als tres nois amb els quals vaig repartir aquell donatiu que, en sortir, els hi posaria peculi gràcies a la generositat i l'honradesa d'un jove. I quan els vaig explicar l'origen d'aquells diners i la manera d'actuar d'aquell noi, es van quedar tots tres bocabadats. No es podien creure que encara hi hagués gent tan bona.

Per la meua banda puc dir que és el peculi que he donat amb més il·lusió.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Temptacions subtils

Ja som a dins de la Quaresma, que vam començar l'altre diumenge (si no el Dimecres de Cendra) amb l'evangeli en què Jesús és temptat al desert. Coneixem en detall pels evangelistes Mateu i Lluc les temptacions principals amb què Satanàs pretenia desviar la missió i el camí del Messies Fill de Déu (interès propi, prestigi, poder). Bàsicament continuen essent les mateixes que posen a prova el món d'avui, amb les corresponents variants i actualitzacions. Donaria per a fer-ne un extens comentari, donada la seva gravetat i importància. Però avui em fixaré en dues temptacions subtils que certament ens poden afectar, de manera inadvertida o bé poc conscient. I és que el Temptador en sap molt, tant d'engalipar com de fer

por; és «pare de la mentida» i mestre de la desesperació. No fa gaire que em van enviar per internet una postal fotogràfica apaïsada amb el papa Francesc beneït somrient i un text entre cometes de «Papa Francisco», sense cap referència. Completament apòcrif! Li fan dir, per començar, que «No cal creure en Déu per ser una bona persona», i d'aquí en amunt altres ambigüitats d'una mena de credo de «religió universal», però això sí, en detriment explícit de l'Església. Fer falses atribucions és enganyar, i de manera insidiosa si es posa en boca d'un papa generalment ben vist i acollit. Una temptació solapada i desorientadora, per a molta gent d'escassa formació. L'altra temptació de què volia parlar és el desà-

nim. Aquesta, de més volada. S'ha de tenir una fe molt ferma per fer-hi front o almenys intentar trobar-hi resposta. Com s'explica el mal del món, del món actual amb tantes i tantes barbaritats com estem veient cada dia? Si no hi podem fer res, si ningú no fa justícia a les víctimes —vius o difunts—, no trontolla —sense adonar-nos-en— la nostra confiança, el nostre compromís i la mateixa fe en Déu? Com és —pensem— que permet les guerres?

I és que el mal no té cap sentit si no podem creure i entreveure que, justament on hi ha la creu, és on es dona la resurrecció —per a tots!—, en l'amor d'Aquell que ha vençut la mort i ha guanyat la Vida.

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

Contrastos

Els governs arriben al final dels mandats i diuen que han fet els deures i que l'economia millora. En canvi, per a molts ciutadans els drets socials i econòmics no paren d'aprimar-se. La pobresa continua sent un problema greu. Augmenten les desigualtats, una part de la classe mitjana ha desaparegut, la sanitat i els serveis socials s'han retallat, l'atur de llarga durada i la precarietat laboral fan estralls. Segons la Xarxa Europea de Lluita Contra la Pobresa i l'Exclusió Social a Espanya el 32% dels menors estan en risc de pobresa. Si no es creen polítiques socials aquests nens i nenes es convertiran en exclosos.

La pobresa que pateixen els ciutadans contrasta descaradament amb la indemnització exprés de 1.350 milions d'euros que el govern espanyol ha pagat a l'empresa Escal UGS per la renúncia a la concessió del magatzem de gas submarí Castor. Una factura que durant 30 anys pagaran els consumidors als rebuts del gas, i que amb el desmantellament pot superar els 4.000 milions d'euros. El Castor es va fer amb l'oposició del territori, les terres de la Sénia. El govern espanyol va concedir els permisos en un temps rècord i, atenció, sense

disposar d'informes previs d'impacte ambiental. No és estrany que hi hagués mig milió de sismes. Ha tingut un tracte de favor per part de l'estat l'empresa de Florentino Pérez? Per què els ciutadans han de pagar els plats trencats del fiasco de l'Estat? Ara la pilota és a la teulada del Tribunal Constitucional que ha de determinar si anul·la el pagament realitzat.

A Catalunya el Síndic de Greuges, Rafael Ribó, reclama de manera urgent una nova regulació de la renda mínima d'inserció que respongui a les necessitats actuals. Ribó denuncia impagaments d'endarreriments d'aquesta prestació des del 2011 per part de la Generalitat. Els 12 milions d'euros destinats a incrementar aquesta renda que CiU i ERC han acordat pels pressupostos d'aquest any, impugnats pel PP, són insuficients per atendre les 34.000 persones que segons la Taula del Tercer Sector Social necessiten l'ajut. Una altra pota coixa són els ajuts per dependència, sorgits d'una llei que va néixer amb clau electoral i que estava cantat que fracassaria. Des del 2010 menys persones tenen accés a aquests ajuts. L'Estat no compleix el pagament acordat i la

Generalitat diu que no té diners. En els casos que l'ajut es va donar per al cuidador familiar però el pacient ha mort els endarreriments es poden reclamar, tot i que no se sap quan es cobraran. La pobresa també es nota amb la falta de residències públiques. El govern català ha reactivat els ajuts per pagar part del cost de la residència (màxim 715 euros). Només se'n beneficien els dependents de grau 3 (sever). El sector calcula que 7.000 persones queden fora de la prestació. D'altra banda, els discapacitats denuncien l'actual copagament. Un d'ells és Carlos Balaña. És tetraplègic i viu en una residència de Tarragona. Només li queden 132 euros mensuals per a les despeses que no cobreix el centre (dentista, taxi adaptat, pagar algú que l'acompanyi al metge, etc.). En marxa hi ha una nova iniciativa legislativa popular per modificar la llei de dependència al Congrés dels Diputats. Al Parlament ja es tramita una altra ILP per assegurar les prestacions als grans dependents. Síntoma que la pobresa s'engreixa, els drets s'aprimen i la pressió ciutadana busca posar seny i recuperar l'equilibri perdut.

Montserrat Esteve
Periodista /
emmontserrat@hotmail.com

Mirada al món

Mirada d'infant

Veiem moltes coses, però en mirem moltes menys. Veiem el món global amb tota la seva complexitat amb un cert interès, però no sempre mirem el món a prop nostre amb el desig de comprendre i fer nostres les diverses situacions. Veiem d'alguna manera que hi ha persones que pateixen i moren, però no sempre ens aturem prou a mirar-les profundament per deixar-nos interpel·lar pel seu sofriment. I així, creient que no mirant gaire aconseguirem viure més feliçment, ens anem tornant més superficials i no madurem. Quan llegiu aquestes ratlles, si no es produeix abans un miracle, potser la Cristina ja haurà estat cridada al Cel. Els metges li han donat pocs dies de vida, tot i estar plena de la vitalitat i la lluminositat de les muntanyes de la Cerdanya amb els seus nou anys a punt de fer. Després de lluitar divuit mesos contra un càncer molt agressiu,

sembla que no hi ha res a fer. En Joan Manuel i la Laura, els seus pares, em varen avisar que la fi s'acostava i vaig anar a trobar-los a l'Hospital de Sant Joan de Déu. Molta serenitat, cap dramatisme, acceptació realista i esperançada, ben fonamentada en una fe sincera i valenta en Déu, que ens acompanya en tot moment i fa que tot a la fi contribueixi al bé dels qui estimen i confien en Ell. La Cristina s'estava preparant a fer la primera comunió el proper maig. Li feia molta il·lusió. El passat mes de setembre ja li vaig donar la Unció dels malalts a casa seva, amb naturalitat i sacralitat alhora, en un moment intensament viscut amb els seus pares i els tres germanets. Aquesta vegada vaig dur també amb mi, a més de l'oli de la unción, el Santíssim Sagrament. Portava ja dos dies gairebé sempre adormida i inquieta, però tan bon punt li vaig fer un petó, va esbatanar els

ulls. Una mirada cansada i trista, però colpidorament serena i conscient.

«Cris, Jesús no vol que pateixis més i sembla que se t'endurà ben aviat al Cel, on estaràs finalment sempre bé. Demanem-li que, si encara et queden coses per fer aquí, faci un miracle; però que si se t'endú, consoli els teus pares, els germanets i tots els qui t'estimen.» «Al Cel, estaràs sempre amb Jesús, però ara Ell no et vol deixar sola, i per això te l'he portat. Vols fer avui la primera comunió?» No li quedaven forces per parlar, però amb el caparró va assentir tot mirant-me fixament. Abans de combregar, va voler rebre de nou també la Unció dels malalts. La mirada de la Cristina em penetrà ben endins i em va fer entendre que, tot i pensar i parlar com una nena, ella ja posseïa com a persona una maduresa que molts no arriben a assolir fins i tot amb una vida ben llarga.

Cinto Busquet
Capellà
cinto.busquet@focolars.org

Reflexions d'un malalt

Estic ingressat al Centre Sociosanitari Bernat Jaume de Figueres per un inoportú ictus, que m'ha deixat minvat el braç i la cama dreta amb l'esperança que, després d'unes setmanes, tornaré a recuperar la mobilitat perduda. He conegut per dintre el funcionament d'un centre d'aquestes característiques. He fet coneixença d'unes simpàtiques àvies que caminen amb dificultat recolzades en uns caminadors i d'uns avis i d'uns joves que fan esforços per posar-se drets i caminar. Molts d'ells necessiten ajut per ficar-se i aixecar-se del llit i també per anar al vàter. He fet amistats amb persones que m'han explicat la seva vida, les seves il·lusions i esperances. És agradable veure l'amor dels fills i néts vers els pares i avis, del marit a l'esposa o de l'esposa al marit i la companyia a malalts solitaris. Tenen cura de la nostra recuperació metges, infermeres, auxiliars i fisioterapeutes, un esplet d'excel·lents professionals, simpàtiques, eficients i atentes.

En les hores silencioses de la nit recordo la infància, els meus estimats pares, també els meus parents i amics que ja s'han alliberat d'aquesta vall de llàgrimes. He rememorat les hores bones de la joventut, el futbol, les activitats apostòliques de la GOAC, els Pastorets, l'havanera *L'avi Quim no va anar a Cuba* i els llibres d'història escrits sobre la guerra civil i la revolució anarcomarxista.

Agraïxo als parents i amics que s'han interessat per la meua salut i han vingut a visitar-me. Dono les gràcies al mossèn del centre que ens ve a visitar i ens porta el Pa de la Vida amb paraules confortables i acollidores. També em dona molta satisfacció poder escoltar tots els diumenges a les 10.30 per La 2 la santa missa. A la nit reso el rosari

Creences religioses i llibertat d'expressió

Condemno i rebutjo els atemptats perpetrats a París per terroristes islàmics i tots els atacs de violència de qualsevol signe. Estic totalment d'acord amb la llibertat d'expressió i de premsa. Ara, això no dona cap dret a ferir, insultar, menysprear o burlar-se de la fe o dels valors dels ciutadans de signes diferents. Sóc cristiana i intento ser coherent amb la meua fe. Quan insulten o es burlen de les meves creences, em trepitgen la llibertat i em sento ferida. A Síria, l'Afganistan, Nigèria, Líbia... maten persones cristianes, segresten nenes cristianes, roben i cremen les seves esglésies, i sovint no hi ha ressò d'aquests atemptats ni mobilitzacions de cap mena. Quan els defensarem a tots de la mateixa manera?

MERCÈ MARQUÈS AMAT
Terrassa

amb la meua filla. Els parenostres resats des del llit tenen un sabor d'esperança. També em ve al pensament la Mare de Déu de Lourdes, advocada dels malalts. Verge de Lourdes, intercediu per nosaltres.

FRANCESC A. PICAS
La Jonquera

A la meua estimada mare

El dia 8 de març farà un any que va morir la meua mare. La mort és una naixença cap a la contemplació de l'Infinit, una ruptura, una hora de temença, per assolir una nova dimensió humana de plenitud, de contemplació. No pot ser un acabament, sinó el traspàs cap a la Vida eterna.

A mesura que transcorren els anys, augmenta la percepció que la mort ja no és tan llunyana com semblava. La mare, M. Dolors Pujol Grau, la va acceptar com una part de la seva existència i, malgrat que no sentia cap

pressa perquè arribés, la mirava amb l'esperança que li venia de la seva fe en Jesucrist ressuscitat que, per la gràcia de Déu, l'ha acompanyat tota la vida. Una fe que ha viscut plenament en el si de l'Església catòlica. Sempre va desitjar i procurar viure tots els dies de la seva vida com un procés de conversió. Però si la vida té un sentit transcendent, també el té el meu dolor per la pèrdua de qui tant he estimat.

La seva absència esdevé avui més presència que mai i el seu constant somriure esdevé un somriure més dolç i gran. Sé que gaudeix al Cel d'aquella pau i serenor espiritual que tant cercava i que és plenament feliç amb Déu, molt més encara del que ho era aquí a la terra, al meu costat.

Certament, crec que avui se sent més estimada que mai, i des del Cel percep la meua pregària i amor. Per això mateix, jo intento complir amb fe i amb goig aquells grans valors que ella em va ensenyar i dono sempre gràcies a Déu per la bona mare que he tingut i per la seva vida plena d'amor a Jesucrist i a la seva família.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL
Vic

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Dejuni

Diumenge passat, en sortir de la missa de la parròquia, vaig comentar a una amiga que m'estranyava que el mossèn no hagués dit res del dejuni i l'abstinència quaresmals. Sí que va anunciar la missa de la cendra, però no va dir res del dejuni i abstinència de carn. La meua amiga em diu que això ja s'ha suprimit. És veritat? També voldria saber si es pot posar la cendra el diumenge primer de Quaresma si no s'hi pot anar el dimecres.

El dejuni té unes fortes arrels bíbliques i antropològiques. És una llàstima que avui això s'ha oblidat molt en la comunitat cristiana. Curiosament, es redescobreix en altres àmbits com els mètodes de guarició natural i vida saludable. Des d'aquest punt de vista, un dia de dejuni a la setmana és força útil per a la salut. La tradició quaresmal s'estructura a l'entorn d'un trinomi inseparable: pregària, dejuni i almoïna. Escoltar més assíduament la Paraula de Déu per assolir una més gran autenticitat cristiana, privant-nos de realitats nocives o innecessàries per obrir el cor al germà, especialment al més necessitat. Jo crec que cal tornar a proposar amb fidelitat i creativitat les realitats del dejuni i l'abstinència, retornant-los la seva identitat original. No ens podem quedar amb la lletra de la llei únicament. En efecte, quin sentit tindria privar-se de carn els divendres de Quaresma si, en lloc de menges senzilles i discretes, ens complaguéssim amb una suculent mariscada? No exagero. Recordo una persona que em deia que adorava la Quaresma perquè s'havia de menjar peix. Qui ho diu? També ens podem alimentar amb una truita de patates, per posar un exemple. Aquella persona no havia entès res de l'esperit que ha d'animar aquestes pràctiques penitencials.

Cal dejunar no només per observar una llei eclesiàstica (de fet, reduïda a dos dies a l'any i a unes franges d'edat mot concretes) o per un exercici d'autodisciplina. Cal dejunar per ser solidaris i caritatius, i més en moments que hi ha tantes necessitats. I no només dejunar en l'àmbit alimentari. Hi ha tants dejunis que poden ser profitosos als pobres! Luxes, diversions... Aquest és el dejuni que Déu vol, en paraules del Profeta, el dejuni que porta a obrir el cor al germà que ens necessita. I això sense deixar de fer el mínim establert en la disciplina de l'Església. Les normes del dejuni i l'abstinència continuen vigents i cal recordar-les sempre en la perspectiva esmentada. Pel que fa a rebre la cendra, crec que no s'ha de descontextualitzar. Només hi ha un dia a l'any i és el dimecres corresponent, com tampoc no em sembla sensat celebrar carnivals per Quaresma. A més, els diumenges mai no tenen caire penitencial. Per tant, no s'ha de fer en diumenge.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Llums, càmera... i missa

Miquel Vera

Amb un Ipad per controlar el *timing* del programa sota l'altar i un micròfon a l'alba sacerdotal, Mn. Carles Cahuana celebra cada diumenge *La Missa* de La 2, de Televisió Espanyola a Catalunya. Aquest espai té l'honor de ser el programa en llengua catalana amb més anys. El format va néixer fa tres dècades. Antigament la missa se celebrava en un plató de la delegació a Catalunya de l'ens públic, però ja fa més de sis anys que es va iniciar una reforma d'aquest plató. Va ser llavors, quan l'equip de *La Missa* va buscar un nou emplaçament per poder emetre l'espai mentre es feien les obres. La recerca els va dur al convent de Sant Domènec, situat a escassos minuts dels estudis de TVE a Sant Cugat, que gaudeix d'unes vistes privilegiades al Tibidabo, i si fa bon dia, també a la muntanya sagrada de Montserrat.

El cel net permet albirar les formes suggeridores de les roques que conformen el massís de Montserrat. Enmig del pla vallesà, s'alça imponent, alhora que discretament, la casa de les dominiques. Des de l'exterior, sembla més un xalet fortificat que un convent, però quan s'hi entra, el repic de les campanes transmet una sensació joiosa de pau per a qualsevol que s'hi apropia.

La missa televisada s'emeteix en directe tots els diumenges a les 10.30 des del cor del convent. Allà s'aplega un grup variat de persones. A l'esquerra de l'altar, on Mn. Cahuana oficiarà la missa, trobem els bancs on les monges contemplatives segueixen la cerimònia amb devoció silenciosa. A la dreta del sacerdot, l'espai on un cor vingut de qualsevol punt del principat canta els himnes religiosos. I davant de tots ells, els tècnics que fan d'aquest ofici un

Mensaje Cristiano

servei públic gràcies a les càmeres, micros i llums que fan servir per fer arribar el senyal televisiu i la paraula de Déu a desenes de milers de persones cada diumenge.

El cert és que, per a l'espectador mitjà, sintonitzar amb la missa un diumenge al matí acostuma a ser un fet casual al *zapping* matutí d'un diumenge qualsevol. Però la utilitat teològica de la missa va molt més enllà. Segons ens explica Carles Cahuana, «seguir l'eucaristia a través de la televisió té el mateix valor que fer-ho a l'església en el cas que un fidel estigui impossibilitat per desplaçar-se fins al temple». «És per aquesta raó —afegeix— que una gran part de la nostra audiència són gent gran, malalts o persones invàlides que confien en nosaltres per no perdre's aquesta pedra central en la vida d'un cristià.»

Discurs viscut i sentit

Mn. Cahuana és el celebrant de l'ofici. El seu predecessor, Mn. Manuel Valls, el va presidir durant vint-i-dos anys, fins al punt que

Carles Cahuana té la curiosa afició —quan té temps— de pilotar avionetes

molts espectadors el saludaven pel carrer i li deien «capellà de la tele». El sacerdot, de 38 anys, va estudiar polítiques a la UAB abans d'entrar al Seminari. A més té la curiosa afició —quan té temps— de pilotar avionetes. Cahuana combina un discurs viu i sentit amb unes formes senzilles: «Sóc conscient que molts espectadors no estan amb plenes facultats físiques i mentals, així que miro de transmetre un missatge d'esperança i alegria amb un estil comprensible per a tothom.» I el cert és que aquest missatge arriba. *La Missa* de La 2 té una audiència fidel i nombrosa. De fet, entre rialles, el sacerdot ens

indica que la seva és «la parròquia amb més feligresos del país, com una comunitat virtual» en la qual «no veig els espectadors, però sóc conscient que aquest espai fa un gran bé a molta gent». En aquest sentit, la germana Mari Carmen López, una de les monges dominiques del convent, explica que sovint reben cartes i trucades dels espectadors. És habitual que si una monja s'absenta de l'ofici durant dues o tres setmanes, truquin persones per demanar si està malalta i donar-li forces i suport en el cas que així sigui. La germana López assegura que l'equip que televisa la missa no entorpeix el funcionament ni fa variar la vida contemplativa i tranquil·la del convent. «A les 9 del matí, entren els tècnics, ho munten tot i nosaltres ni ens n'adonem», diu.

L'equip encarregat de retransmetre l'ofici està format per una unitat mòbil, un realitzador, tres operadors de càmera, tres tècnics de so, una persona de producció i el periodista Ignasi Miranda, que coordina i dirigeix l'espai. Segons Miranda, la utilitat evangelitzadora de la missa és indubtable: «Gràcies a la televisió arribem a moltes persones, que potser ni tan sols estan batejades, però que a través dels cinquanta minuts de pregària que oferim tenen un moment de recolliment i pau, i a la llarga es poden plantejar començar a anar a l'església o tenir un paper més actiu en la vida de la seva comunitat.»

Quan falten pocs minuts per a les 11.30 del matí, el separador de La 2 de TVE posa punt final a *La Missa*. És llavors quan, després d'uns segons de cautelós silenci televisiu, el director, els feligresos i el cor aplaudeixen amb satisfacció pel treball ben fet. Perquè la missa de La 2 és fe i devoció, però abans que res és donar peu que el Senyor faci servir un més dels mitjans dels quals proveeix a l'home per difondre el seu missatge.

AIGUA VIVA. IDEES PER VIURE INTENSAMENT LA VIDA

Escoltar amb amor

Jordi-Maria d'Arquer

És del tot necessari escoltar, i escoltar bé, per tenir una vida feliç com la dels altres, i fins i tot amb nosaltres mateixos; perquè escoltar de manera activa et fa feliç, perquè és donar i rebre amor, i donar i rebre amor omple el nostre esperit i el desenvolupa.

Però no n'hi ha prou d'obrir les orelles ni fins i tot amb la bona intenció. Hem de tenir una escolta

activa, la qual cosa significa que hem d'establir una dinàmica que ens inclogui en la història que ens explica l'altre. Perquè —això tots— quan diem alguna cosa, volem que se'ns entengui; si no, parlaríem amb la paret. No significa sempre donar la raó a l'altre, però sí abraçar-lo d'alguna manera, dient-nos a nosaltres mateixos: «Què espera aquest fill de Déu que jo li digui?» Perquè molts cops no ens interessa el que se'ns

explica, i menys si ve d'aquest. Per això no està de més recordar que l'altre és fill de Déu com nosaltres i, per tant, germà nostre. El *summum* és que anomenem empatia, que és més que la simpatia: és ser un amb l'altre, en lloc de pensar: «Cal tenir personalitat! No deixis que ningú se t'enrotlli!» Tots volem ser escoltats, i més si sentim dolor.

Posem un exemple d'escolta activa. Si un o una ens ve i ens diu: «Avui

m'he trencat el guix de la cama que porto enguixada perquè he caminat molt», tenim dues opcions: callar o respondre. Si responem, podem fer-ho antipàticament (inclou moviments, fins a aixecar-se i marxar, la qual cosa seria despòtica), simpàticament o empàticament.

Per això existeixen aquestes persones que sempre estan envoltades: saben escoltar; són empàtiques. Veuen l'altre com a elles mateixes.

Paraula i vida

Teresa de Jesús i la pregària

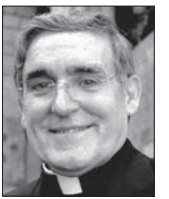
Les tres obres clàssiques recomanades als cristians en el temps de Quaresma són la pregària, el dejuni i l'almoïna. Avui portem una vida molt atrafegada. Veient el ritme amb què vivim, ens podem preguntar si són gaires les persones que tenen temps per pensar en Déu i quantes són les qui es recorden d'invocar-lo en l'oració. L'oració és sobretot una expressió de confiança i d'amor a Déu. En aquest sentit, el teòleg Karl Rahner va escriure un pensament citat sovint que diu així: «El cristià del futur serà místic o no serà cristià». La condició de místic es manifesta en la vivència de l'existència de Déu i en contemplar la seva glòria i donar-li gràcies. El gran sant Joan de la Creu va preguntar un dia a una religiosa molt senzilla què li semblava que era la mística. I aquesta li va dir: «Pensar en Déu i donar-li gràcies per la seva glòria.» La resposta, per la seva senzillesa, va plaure molt al gran místic i poeta.

Pregar és «una trobada d'amistat amb qui sabem que ens estima», deia santa Teresa de Jesús, de la qual estem celebrant actualment el cinquè centenari del naixement. És una definició que ha esdevingut famosa també per la seva senzillesa. «És pensar en Déu estimant-lo», ensenyava el pare Carles de Foucauld. Com diu el Catecisme de l'Església catòlica, «l'oració és la pregària del fill de Déu, del pecador perdonat que consent a acollir l'amor amb què és estimat i que vol respondre-hi estimant encara més. Però sap que el seu amor de resposta és el que l'Esperit vessa en el seu cor, ja que tot és gràcia que ve de Déu. L'oració és el lliurament humil i pobre a la voluntat amorosa del Pare en unió cada vegada més profunda amb el seu Fill estimat» (n. 2.712).

Pregar és conversar amb Déu com a Pare nostre que és, com el millor dels amics; i això es pot fer amb poques paraules, ja que l'Evangeli ens adverteix que no fem com els gentils «que imaginaven haver de ser escoltats a força de paraules». És el cor el que ha de parlar a un Pare que sap bé què necessitem abans de demanar-ho. La pregària ha d'estar inserida en la trama de la nostra vida diària, sorgint de l'activitat quotidiana amb les seves il·lusions i fracassos, amb els seus èxits i contrarietats, amb les seves alegries i penes. L'oració és com l'expressió de la fe i té molta relació amb l'esperança i amb la constància. La nostra pregària ha d'estar plena d'esperança en Déu, malgrat els nostres pecats o les nostres infidelitats, a imitació del patriarca Abraham, pare dels creients, de qui sant Pau afirma que, «havent esperant contra tota esperança», no va dubtar ni va tenir la més petita desconfiança en les promeses de Déu.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Escollir la classe de Religió a l'escola

La Conselleria d'Ensenyament de Catalunya ha fixat del 10 al 17 de març perquè els pares escullin l'escola que volen per als seus fills. I en aquest moment els pares també han d'escollir si volen que els seus fills estudiïn l'àrea de Religió i moral catòlica o bé la seva alternativa, que serà l'àrea d'educació en valors socials i cívics. Quan els alumnes són més grans són ells mateixos els qui han d'escollir quina d'aquestes dues assignatures volen cursar.

Hi ha moments importants en què els pares, i els mateixos alumnes, han de prendre decisions que els poden marcar molt en la seva educació i per tant en la seva vida. I no tinc cap dubte que escollir o no l'assignatura de Religió és un d'aquests moments. M'agradaria raonar-ho. Sempre he pensat que la ignorància és el pitjor enemic de Déu i de la persona, perquè sense

conèixer les coses no es pot decidir ni situar-se en el món i en el lloc on vivim. I la religió catòlica és la que ha afaïonat el nostre país al llarg dels més de mil anys d'història. La cultura catalana té les arrels cristianes i poc s'entendrà del nostre ritme de vida setmanal i anual, dels nostres costums, de la nostra manera de ser i d'actuar, sense conèixer els continguts de la religió catòlica, que dona una autèntica cultura religiosa.

Però encara més important que la cultura és allò que aporta la religió a l'educació dels infants i dels joves, i de retruc a la nostra societat. L'educació ha de ser integral, diuen els experts, i la dimensió transcendent és una de les dimensions de l'educació. Les grans preguntes es plantegen en aquesta assignatura: qui som, d'on venim, on anem... L'estudi de la religió a l'escola, diferent

de la catequesi parroquial, afavoreix el ple desenvolupament de la personalitat humana en totes les seves dimensions: ment, cos, esperit; ajuda a conèixer l'existència d'uns valors segons els quals es determina la manera de veure la vida i de comportar-se amb respecte i tolerància envers els altres. L'ensenyament escolar de la religió compleix el dret i el deure que tenen els pares envers els seus fills, així com el de tot creient de rebre d'una manera estructurada, orgànica i sistemàtica el contingut del missatge cristià: això avui dia només es pot portar a terme en l'àmbit escolar. Animo, doncs, els pares i mares a inscriure els seus fills a la classe de Religió a l'escola que hagin escollit i que animin altres pares i mares a fer-ho. Disposeu d'uns bons mestres i professors de Religió, molt ben preparats, disposats a ajudar els vostres fills, que tant de bo siguin els seus alumnes.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

LA CONCEPCIONISTA PACIENCIA MELGAR TRANSMET UN MISSATGE D'ESPERANÇA I DE SOLIDARITAT

Sobreviure a l'Ebola

Carme Munté

Fotos: Juan Ciudad

La seva presència habitual en rodes de premsa, entrevistes, conferències i xerrades sembla haver clivellat la seva tímida natural. Més que de tímida, però, en el cas de la concepcionista Paciencia Melgar potser hauríem de parlar d'una certa reserva. Li fa por que el seu testimoni no sigui prou entès, que se centri massa en el dolor sense que vagi més enllà.

En el seu cas, aquest anar més enllà és transmetre un missatge d'esperança perquè el seu cos ha guanyat la partida al virus mortífer de l'Ebola i perquè ella ho veu com una possibilitat de sensibilitzar Europa sobre la realitat de patiment del continent africà. «Ha estat gairebé com tornar a néixer i és just que vulgui compartir-ho amb els altres», relata la religiosa en declaracions a Ignasi Miranda, de Ràdio Estel, amb motiu de la concessió del premi Fraternitat 2014 de la revista *Mundo Negro*, dels Missioners Combonians.

Quan va vèncer l'Ebola va oferir el seu plasma per ajudar altres infectats. Va arribar a Espanya amb la missió de salvar el religiós Manuel García Viejo, però no hi va ser a temps. El germà de Sant Joan de Déu, que havia resultat infectat a l'hospital de Lunsar de Sierra Leone i que també havia estat repatriat a Espanya, va morir quan Paciencia Melgar no havia ni tingut temps de desfer la maleta. El contagi de l'auxiliar d'infermeria Teresa Romero li va brindar la possibilitat de posar en pràctica aquesta donació desinteressada de plasma.

Experiència de dolor

L'Ebola va arribar l'agost passat a l'hospital dels Germans de Sant Joan de Déu a Monròvia, la capital de Libèria.

Paciencia Melgar treballava des del 2003 a l'hospital de Monròvia.

Després de resultar infectat el director de l'hospital, que va acabar morint, van ser altres membres del personal els qui van resultar contagiats: tant germans de Sant Joan de Déu com Missioners de la Immaculada Concepció, que col·laboren a l'hospital des de l'any 1966. La Gna. Paciencia Melgar, natural de Guinea Equatorial, va resultar afectada com també el religiós espanyol Miguel Pajares, que va acabar morint després d'haver estat repatriat a Espanya.

Després de setze dies d'autèntic terror i de confinament en un centre d'aïllament per a malalts d'Ebola, Paciencia Melgar va superar la malaltia. No només això, sinó que va donar un gran testimoni de valentia i d'encorat-

jament a una germana religiosa seva en els moments de més abatiment.

«Ha estat una experiència molt dura», relata la religiosa, «veure cada dia com s'emportaven cadàvers coberts amb bosses de plàstic i sempre la mateixa pregunta: a qui li tocarà demà?» «He vist i sentit coses que no oblidaré mai», afegeix emocionada.

Sense fronteres

Es poden extreure lliçons de l'Ebola? Doncs sí, i de fet el testimoni de la germana Paciencia Malgar ens ho recorda. Els 10.000 afectats d'Ebola a l'Àfrica Occidental semblaven no tenir importància fins que el virus va arribar

a les nostres fronteres. Una altra lliçó de vida ens la dona Paciencia: res de fronteres ni murs de separació entre els éssers humans. I ho diu ella que, perquè no tenia la nacionalitat espanyola, no va poder ser repatriada malgrat les peticions del seu company Pajares. Ara, després d'haver fer moltes donacions, ja té la nacionalitat espanyola. Diu que no guarda cap mena de rancúnia, «però comenta que al nostre món intentem posar barreres a tot arreu, i de veritat no és just posar aquestes barreres per separar-nos els uns dels altres, som éssers humans i ens necessitem mútuament per ajudar-nos, quan un té problemes cal solidaritzar-se i allargar la mà a la persona que ho necessita.»

Hospital Sant Josep de Monròvia.

Tornada a la normalitat

L'Hospital Sant Josep de Monròvia, dels Germans de Sant Joan de Déu, va recuperar la normalitat després que fos clausurat a causa de l'epidèmia d'Ebola. Si en un primer moment es va reobrir el Servei de Maternitat, ara es pot dir el mateix del Servei de Pediatria, després de mesos de formació del personal i d'adaptació dels espais perquè compleixin tots els protocols de seguretat. José M. Viadero, director de l'ONG Juan Ciudad, que va tornar de Monròvia el mes de gener passat després d'haver-hi treballat sobre el terreny des del novembre, afirma que «la reobertura del Servei de Pediatria és una satisfacció i un èxit que ja està beneficiant molts nens i nenes que estaven desatesos. Cada passa que fem en aquest escenari tan complex suposa un esforç extra».

És important tenir en compte que Libèria ja registrava les pitjors taxes de mortalitat materna i infantil abans de l'arribada del virus de l'Ebola, i la situació va empitjorar després de l'arribada del virus, perquè es van col·lapsar els escassos serveis sanitaris que ja existien, i que a poc a poc es van anar posant en marxa.

COMPROMESOS
AMB L'EDUCACIÓ DE QUALITAT
PER A TOTHOM

TRIA ESCOLA CRISTIANA
• www.triaescolacristiana.cat
• 93 302 70 13

Escola Cristiana
de Catalunya

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 1)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 2)

MARÇ

1. DIUMENGE

Diumenge II de Quaresma, Morat.

Lectures: Gènesi 22,1-2.9a.10-13.15-18 / Salm 115 / Romans 8,31b-34 / Marc 9,2-10

SANTORAL: Albí, b.; Eudòcia i Antonina, mr.; Lleó, mr. Rossend, b.

2. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Daniel 9,4b-10 / Salm 78 / Lluc 6,36-38

SANTORAL: Agnès de Praga, rel.; Àngela de la cCreu, rel. i fund.; Genara, mr.; Lluci, b.

3. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 1,10.16-20 / Salm 49 / Mateu 23,1-12

SANTORAL: Ermenter i Celoni, mr.; Màrcia, vg. i mr.; Medir, mr.

4. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 18,18-20 / Salm 30 / Mateu 20,17-28

SANTORAL: Casimir, príncep; Luci I, p. i mr.; Nèstor, Eteri, Arcadi i Capitó, mr.

5. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 17,5-10 / Salm 1 / Lluc 16,19-31

SANTORAL: Focas, mr.; Josep Joan de la Creu, rel.; Luperc, mr.; Olívia, vg. i mr.

6. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Gènesi 37,3-4.12-13a.17b-28 / Salm 104 / Mateu 21,33-43.45-46. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, Terrassa i Tarragona: *Sant Oleguer (ML), Blanc.*

SANTORAL: Coleta Boylet, rel.; Virgili, b.

7. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Miquees 7,14-15.18-20 / Salm 102 / Lluc 15,1-3.11-32

SANTORAL: Perpètua i Felicitat, mr.; Teòfil, b.

Lectures bíbliques

Diumenge II de Quaresma

Lectura primera

Gn 22,1-2.9a.10-13.15-18

Sacrifici d'Abraham, el nostre pare en la fe

Lectura del llibre del Gènesi:

En aquells dies, Déu, per posar a prova Abraham, el cridà: «Abraham.» Ell respongué: «Aquí em teniu.» Déu li digué: «Pren, si et plau, Isahac, el teu fill únic, que tant estimes, vés-te'n al país de Morià, i allà, dalt de la muntanya que jo t'indicaré, sacrifica'l en holocaust.» Arribats a l'indret que Déu havia indicat a Abraham, hi aixecà l'altar i apilà la llenya. Llavors agafà el ganivet per degollar el seu fill. Però l'àngel del Senyor el cridà des del cel: «Abraham, Abraham.» Ell li respongué: «Aquí em teniu.» L'àngel li digué: «Deixa estar el noi, no li facis res. Ja veig que reverencies Déu, tu que no m'has refusat el teu fill únic.» Llavors Abraham alçà els ulls i veié un moltó agafat per les banyes en una bardissa. Hi anà, el prengué i el sacrificà en holocaust en lloc del seu fill. L'àngel del Senyor tornà a cridar Abraham des del cel i li digué: «Escolta l'oracle del Senyor: "Ja que has fet això de no refusar-me el teu fill únic, juro per mi mateix que t'ompliré de benediccions i faré que la teva descendència sigui tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar; els teus descendents heretaran les ciutats dels seus enemics, i tots els nadius del país, per beneir-se, es valdran de la teva descendència, perquè has obeït el que jo t'havia manat".»

Salm responsorial

115

Crec amb tot el cor, tot i que deia:

«Que en sóc, de dissortat»,
al Senyor li voldria la mort dels qui l'estimen.**R.** Continuaré caminant entre els qui viuen a la presència del Senyor.Ah, Senyor, sóc el vostre servent,
ho sóc des del dia que vaig néixer.
Vós em trencàreu les cadenes.
Us oferiré una víctima d'acció de gràcies,
invocant el vostre nom. **R.**Compliré les meves prometes,
ho faré davant del poble,
als atris de la casa del Senyor,
al teu bell mig, Jerusalem. **R.**

Lectura segona

Rm 8,31b-34

Déu no va plànyer el seu propi Fill

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, si tenim Déu a favor nostre, qui tindrem en contra? Ell, que va entregar el seu propi Fill per tots nosaltres i no el va plànyer, com no estarà disposat a donar-nos-ho tot, juntament amb el seu Fill? Qui es presentarà per acusar els elegits de Déu? És Déu qui els declara innocents. Qui gosarà condemnar-los? Jesucrist, el qui va morir, més encara, el qui va ressuscitar, és el qui està a la dreta de Déu intercedint per nosaltres.

Vers abans de l'evangeli

*Del núvol lluminós es va sentir la veu del Pare:
Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo*

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

«Escolteu-lo a ell, a ell!»

«Sis dies després» d'instruir els seus deixebles sobre quina seria la trista sort del Fill de l'home a mans dels dirigents religiosos d'Israel, amb una clara al·lusió a la creació de l'home «el dia sisè», «Jesús s'enduu amb ell en Pere, en Jaume i en Joan», en el mateix pla. Són els tres líders del grup, amb idees pròpies que no coincideixen en absolut amb la de Jesús sobre el Messies. A fi que no contagiïn els altres, «els fa ascendir a una muntanya molt elevada, a part, ells tots sols», intentant que superin les seves mires miops. Jesús «es transfigura en presència d'ells» perquè s'obrin a una dimensió més elevada que la terrena: «Els seus vestits esdevingueren resplendents, d'un blanc intens, com neu, com no pot ningú blanquejar a la terra», per tal d'entaular conversa amb personatges pertanyents a l'esfera divina. Pere es fa l'important: «Vols que faci tres tendes: una per a tu, una altra per a Moisès i una altra per a Elies?» Voldria fer perdurar aquesta situació mantenint en el centre la primacia de la Llei. Marc l'excusa dient que no sabia el que es deia. A continuació esbossa el primer tractat d'hermenèutica bíblica, on la dimensió espiritual ha d'amarar tota la persona, altrament, sense «cobertura», no podran escoltar la Veu de Déu: «Es formà un núvol que els anava cobrint amb la seva ombra. Sortí una veu del núvol que deia: "Aquest és el meu Fill, l'estimat, escolteu-lo a ell, a ell!"» Amb la repetició del pronom, Marc-Beza deixa ben clar que no és ja a Moisès ni a Elies a qui han d'escoltar, sinó a Jesús. A partir d'ara, és ell l'únic intèrpret fiable del Pare. No rebutjaran la lliçó, però l'experiència no els durarà gaire. És molt comprensible: un Messies fracassat no entrava en els seus plans... ni els nostres. Per això se'ns fa també a nosaltres enigmàtica la frase: «Quan el Fill de l'home hagi ressuscitat d'entre els morts.» Si no assumim el seu fracàs, no podem fer experiència del primer que «ressuscità d'entre els morts».

Glòria Monés

Evangelí

Mc 9,2-10

Aquest és el meu Fill, l'estimat

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Jaume i Joan, els dugué tots sols dalt d'una muntanya alta i es transfigurà davant d'ells: els seus vestits es tornaren fulgurants, i eren tan blancs que cap tintorer del món no hauria pogut blanquejar-los així. Se'ls aparegué Elies amb Moisès, i conversaven amb Jesús. Llavors Pere diu a Jesús: «Rabí, que n'estem de bé aquí dalt! Hi farem tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies.» No sabia pas què dir, d'esglaiats que estaven. Llavors es formà un núvol que els cobria, i del núvol estant va sortir una veu: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo.» Immediatament, mirant al seu voltant, ja no veieren ningú més, sinó Jesús tot sol amb ells. Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els manà que no referissin a ningú allò que havien vist, fins després que el Fill de l'home hagués ressuscitat d'entre els morts. Ells retingueren aquestes paraules i discutien entre ells què volia dir això de «ressuscitar d'entre els morts».

Una catequesi quaresmal mirant la Pasqua

Jaume González Padrós
Director de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

És sabut per tothom que l'exercici quaresmal de la milícia cristiana desemboca en el Tríduum sant, que arriba al cim al en aquella nit santíssima amb la gran celebració de la Vetlla Pasqual, que ja sant Agustí va qualificar com la mare de totes les vetlles, i el dia dominical per excel·lència.

Això no obstant, sovint observem llocs on es rebaixa la qualitat celebrativa de la Vetlla Pasqual i el seu significat, ja sigui reduint el nombre de lectures o hipotecant-ne la celebració nocturna, malgrat que la legislació litúrgica adverteix que tota aquesta acció litúrgica s'ha de desenvolupar quan ja és de nit. Convertir aquesta vetlla en una mena de missa vespertina (una mica més solemne) és d'una decadència notable. La supressió d'algunes pàgines de l'Antic Testament sol ser el recurs més habitual per a la simplificació de la Vetlla. És cert que el missal adverteix que «per raons pastorals» es pot reduir el nombre de lectures; que almenys han de ser tres de l'Antic Testament, o només dos en casos especials, però que no s'ometrà mai la narració d'Èxode 14. Però suprimir lectures no és una bona opció. Fer-ho és posar en evidència

que som una comunitat que no pot suportar un espai generós d'escolta i celebració de la paraula de Déu. I això no és cap virtut cristiana. Tanmateix és lògic que una celebració d'aquesta mena reclami una preparació adequada. Ningú no pot passar d'una vida sedentària a una marató sense solució de continuïtat. Cal entrenar-se i preparar el cos per a un esforç més gran. També l'ànima s'ha de preparar per a una trobada més intensa que l'habitual amb el seu Senyor a través del sagrament de la seva Paraula. Aquesta és una de les comeses, un dels *exercicis espirituals* que han de configurar la Quaresma viscuda amb atenció i desig. Per això, pensem que una preciosa catequesi quaresmal pot ser aquella que faci de les lectures de la Vetlla Pasqual objecte d'estudi i aprofundiment espiritual. Explicar el perquè de cada lectura i el seu lloc en el context de la litúrgia de la Paraula en aquella nit aconseguirà, sense cap mena de dubte, que els fidels escoltin amb

més consciència cada text, i que pugui ressonar intel·ligentment en el seu cor perquè ja abans va sonar a través d'una formació adequada. Hem d'educar perquè, en aquesta nit de gràcia, des del lucernari fins a la mateixa litúrgia eucarística, tot sigui viscut realment com un fet d'ordre espiritual (cf. *Vicesimus quintus annus*, 14), i això passa indefectiblement per una educació de l'oïda interior, de la capacitat de captar la Paraula en tota la seva santedat com el gran anunci de salvació per al nostre món i cadascun de nosaltres. Es tracta de fer possible una escolta orant de la paraula de Déu, per la qual cosa també posarem molta atenció al salm que segueix a cada lectura i a la pregària conclusiva, en la qual es fa una actualització cristiana dels textos proclamats i celebrats. Segurament hi ajudarà que els fidels tinguin a les mans la lletra i la música dels salms responsorials, perquè puguin ser cantats a l'uníson o recitats contemplativament per tothom. Estem convençuts que aquest és el millor camí per aconseguir la participació activa, conscient i plena que reclamava el Vaticà II a l'hora de reformar i promoure la sagrada litúrgia.

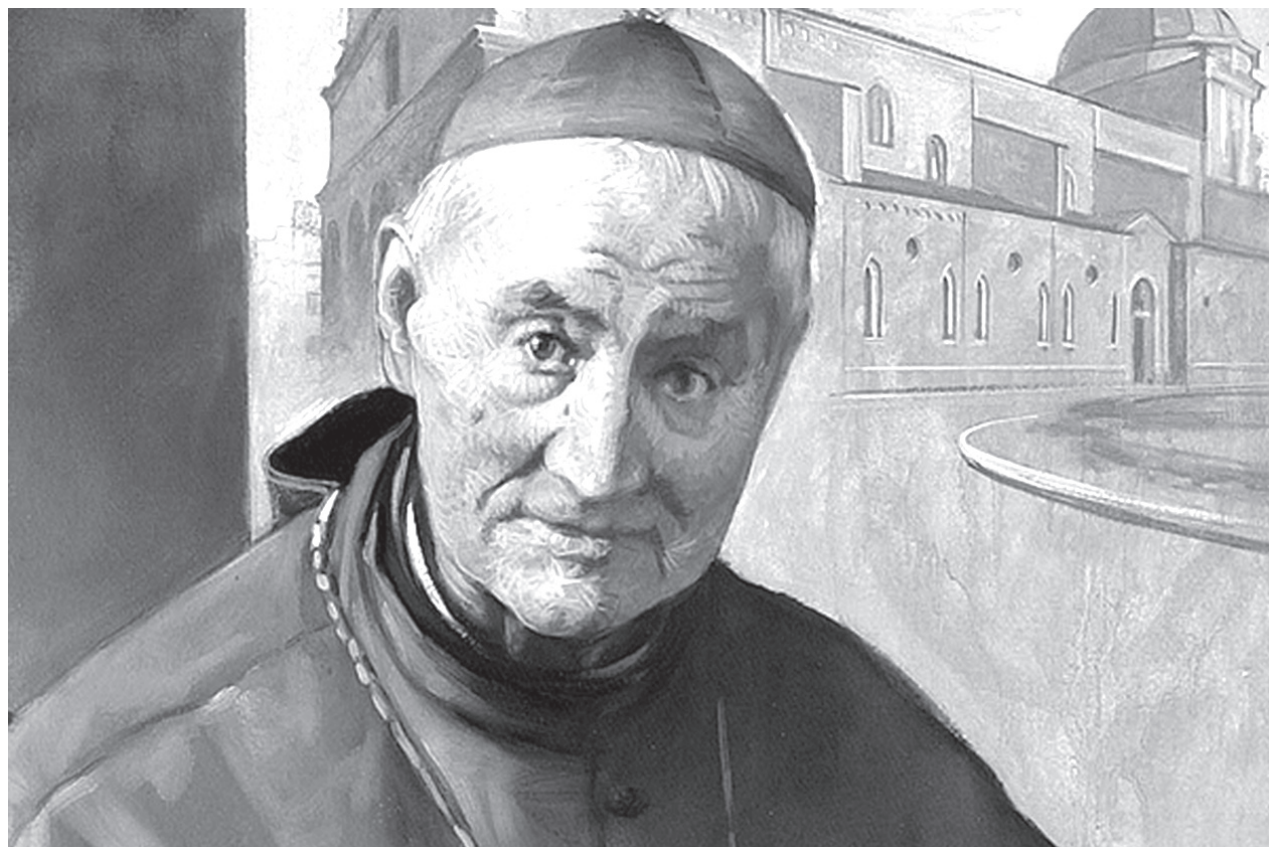
El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Joan Antoni Farina

- ✓ Nascut a Gambellara, nord d'Itàlia, el 1803
- ✓ Bisbe de Treviso i de Vicenza
- ✓ Fundador de les Germanes Mestres de Santa Dorotea
- ✓ Va morir a Vicenza el 1888
- ✓ Canonitzat el 2014 pel papa Francesc

Aquest sant de canonització recent va destacar des de ben jove pel seu interès perquè nens i joves rebessin un bon ensenyament. El 1831, quan feia pocs anys que havia estat ordenat sacerdot, va obrir la primera escola popular femenina i el 1836 va fundar les Germanes Mestres de Santa Dorotea. Aquestes religioses des del primer moment van treballar com a docents en escoles per a noies pobres i també com a infermeres en diversos hospitals. Quan més endavant sant Joan Antoni Farina va ser nomenat bisbe de Treviso va continuar amb l'atenció que sempre havia manifestat cap als més febles. Va organitzar diverses iniciatives per dignificar la vida dels més vulnerables i per aquest motiu molt aviat va ser conegut amb el sobrenom de «bisbe dels pobres». Després, com a bisbe de Vicenza, va continuar amb aquesta tasca i també va participar en el Concili Vaticà I i es va mostrar com un gran defensor de la infal·libilitat pontifícia.

Terrassa

Setmana Catalana de la Família

El lema està en consonància amb la Trobada Mundial de les Famílies de Filadèlfia

Informació de totes les activitats: coferrassa.wordpress.com

Carme Munté
Terrassa

L'Església universal viu immersa en una profunda reflexió sobre la família a propòsit del Sínode convocat pel papa Francesc. L'octubre passat es va celebrar l'Assemblea Extraordinària dedicada als *desafiaments pastorals de la família en el context de l'evangelització*. Serà del 4 al 25 del proper octubre quan es farà l'Assemblea Ordinària sobre *La vocació i la missió de la família en l'Església i en el món contemporani*. Enmig d'aquestes dues convocatòries, són moltes les jornades i trobades dedicades a la família.

Ja fa anys que les diòcesis de Catalunya tenen una setmana l'any centrada a reflexionar sobre la família. Aquest any el lema escollit de la Setmana Catalana de la Família és «L'amor, missió de la família». Està en consonància amb el lema de la Trobada Mundial de les Famílies que es farà a la ciutat nord-americana de Filadèlfia del 22 al 27 de setembre: «L'amor és la nostra missió, la família plenament viva.»

Actes al bisbat de Terrassa

Al bisbat de Terrassa la 6a Setmana de la Família se celebra del 27 de febrer al 8 de març amb una agenda plena d'activitats. «La Delegació de Família i les parròquies ofereixen un elenc d'accions i activitats: conferències, cinefòrum, pregàries, xerrades, excursions...», expliquen els delegats de Família del bisbat de Terrassa: el P. Gaspar Borda i el matrimoni format per Miquel i Montse Creus-Prats. «El comú denominador és potenciar, treballar, conscienciar, la importància de la família en ella mateixa, en l'Església i en el món», afegixen. El bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz, clourà la Setmana amb una conferència, *L'amor, missió de la família*, el diu-

menge 8 de març a les 18 h a la Sala Capitular de la Catedral, seguida de la celebració eucarística a la catedral.

Tema transversal de la pastoral

«La família és un tema transversal a tota pastoral diocesana», remarquen els delegats de Terrassa, que recorden que es tracta d'un tema estudiat darrerament per la Conferència Episcopal Espanyola amb el seu document *Orientacions pastorals per a la coordinació de la família, la parròquia i l'escola en la transmissió de la fe*.

Amb tot, Gaspar Borda, Miquel i Montse Creus-Prats reconeixen que no «estem acostumats» en aquesta perspectiva transversal de la família i que «no hi ha opcions decidides per anar en aquesta línia». «Esperem», afegixen, «que el tema de la família "resitui" la pastoral de la diòcesi en comunió i sintonia amb les altres delegacions, en una línia més integral i global d'evangelització».

Esperança davant del Sínode

Les perspectives que ha obert el Sínode convocat pel papa Francesc són de gran esperança davant la situació de moltes famílies «tocades pel dolor, la divisió i el sofriment». «En aquesta línia del Papa actual, hi ha no pas poques famílies esperançades i amb desitjos d'una nova mirada, més acollidora, més reconciliadora, més atenta a la realitat de les famílies», expliquen els responsables de Terrassa. Les diòcesis catalanes han participat en els dos qüestionaris fets amb motiu del Sínode, cosa que es valora com una gran oportunitat. «Esperem un èxit i bons fruits de tot aquest treball que ha motivat tota l'Església. Creiem que el papa Francesc no ens decebrà», conclouen des de Terrassa.

Missa de catequistes i famílies a la Sagrada Família

Diuenge 22 de febrer catequistes, infants i famílies de la diòcesi de Barcelona (zones pastorals 1, 3 i 5) es van aplegar a la basílica de la Sagrada Família en una missa presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach. Va ser oportunitat d'agrair la feina que fan els catequistes i també de motivar els infants i les seves famílies a prosseguir en el camí de la fe. Diuenge 1 de març és el torn de les zones 2, 4 i 6.

Entranyable foto del cardenal amb els infants.

Arqbcn / Ramon Ripoll

Pares que han triat

 Escola Cristiana de Catalunya

JOAN RICARD NICOLAU / Maristes Rubí

«A l'Escola Cristiana es viu una educació en valors que és molt important, més encara en els moments actuals. L'escola ha de complementar la tasca de la família d'educar en valors: el treball, la pau, l'esforç, la generositat... L'Escola Cristiana ho fa i és un gran ajut per a molts pares. A més, els pares estan al costat de l'escola i també creixen personalment. S'ha de valorar, sobretot, l'acte de responsabilitat que suposa escollir una bona escola. Una escola que eduqui en valors, que tingui present que molts d'aquests valors no els trobaran fora d'ambients escolars i que en cap moment deixin d'estar al costat de l'escola»

TRIA ESCOLA CRISTIANA

· www.triaescolacristiana.cat

· 93 302 70 13

Barcelona

Misericòrdia per curar les ferides de l'avortament

Testimoni d'una infermera que ha estat acompanyada pel Projecte Raquel

Carme Munté / Samuel Gutiérrez
Barcelona

Era l'any 1975 i l'A.D. era infermera a la maternitat d'un hospital públic de la província de Catalunya. Als seus 24 anys, era l'alegria d'aquell centre, jovial i bromista, encantada amb la seva professió, que llavors encara no comptava amb els avenços actuals. «Escoltàvem els nadons amb trompetes... —explica—. Era el moment de descobrir la vida i jo en vaig descobrir moltíssimes. Era molt feliç exercint la meva professió. En aquells temps vaig participar en més de 2.000 naixements.» L'alegria de l'A.D. es va transformar en tristor un matí fred del mes de gener. El director del centre li va demanar que li preparés el quiròfan, però no l'instrumental. Ella va obeir sense fer cap més pregunta... Al cap d'una estona es va apropar al quiròfan per veure si el doctor necessitava ajuda i el que va contemplar la va horroritzar: «Una dona a la sala de parts, coberta totalment amb talles verdes, el metge revestit i ningú més... Vaig veure el quiròfan i el gest del metge rebentant el cap d'un nadó, que, pel que sé ara, devia fer quilo i mig. Vaig veure moure's el bracet de la criatura, els peus... i encara continuo veient-ho ara amb una gran angouxa i dolor.» Malgrat el xoc que va provocar aquella experiència en la jove infermera i el canvi substancial en el seu estat d'ànim, l'A.D. va tenir bloquejats aquests records. Cada cop, però, que sortia el tema de l'avortament, entrava en crisi i no podia evitar les llàgrimes i l'ansietat. Com a compensació, tot i que això ho ha sabut més tard, es va entregar completament a la seva feina. El seu afany era salvar nadons: «Una vida dedicada a la vida.» Però no va tornar a ser mai la mateixa.

Llei de l'avortament

Més de 30 anys després d'aquests esdeveniments, durant el debat públic sobre la llei de l'avortament del govern socialista, aprovada el 2010, va despertar novament amb gran virulència en l'A.D. el record, no esborrat, de l'experiència viscuda. «Era un tema que tenia bloquejat, tancat i barrat, fins que el debat de la llei Aído va provocar que tot es remogué novament —constata amb llàgrimes als ulls—. Se'm va desencadenar una situació psicològica insuportable...»

Durant aquells anys, moguda pel desig d'ajudar les mares embarassades, havia entrat en contacte puntual amb Pro-Vida. El 2009 va participar a Saragossa en un dels seus congressos nacionals i va exposar per primer cop en públic el que li havia passat. Alguns dels participants en el congrés van parlar amb ella. Li van dir que tenia tots els símptomes d'una síndrome postavortament i la van animar a buscar ajuda psicològica. El metge de capçalera la va derivar a una psiquiatra que no la va creure... Gairebé la va prendre per mentidera, tot i que li va oferir

«Monument al nen no nascut», de Martin Hudáček.

medicació per calmar l'ansietat. L'A.D. no ho va acceptar i va ser derivada a una psicòloga, també de la Seguretat Social, que la va ajudar molt, però fins a un cert límit: «Va arribar un punt en què, per acabar la teràpia, volien que canviés la percepció i que no veiés el fet com una cosa dolenta...» Precisament, un dels grans drames avui és que els problemes de les persones que pateixen les conseqüències d'un avortament no són reconeguts com a tals i això impe-

Necessites ajuda després del teu avortament? Hi ha esperança. Tirar endavant és possible. Projecte Raquel: 603 462 038 – projecte-raquel@gmail.com

deix curar les ferides. «Total, només eren quatre cèl·lules», diran molts. El que no saben és que una experiència així marca per a tota la vida. Les mares porten els seus fills al cor i volen saber on són... Les conseqüències, a més, no només els afecten a elles sinó a totes les persones que, d'una manera o una altra, han estat al voltant de l'avortament.

Tres anys d'angoixa solapada i malgrat que no havia arribat fins al final de la teràpia, el pas per la psicòloga va deixar l'A.D. més tranquil·la. Podia parlar del tema i l'angoixa havia minvat. Quedava, però, pendent la curació completa. La va trobar fa pocs mesos en el Projecte Raquel de Barcelona, una iniciativa de caràcter diocesà que ofereix orientació i ajuda a les persones que pateixen les conseqüències de l'avortament: «Allà vaig començar a tenir present aquella dona del quiròfan, que no sé qui és i a la qual mai no he culpabilitzat, perquè sempre l'he considerada una víctima, i també al metge, al qual mai no havia pogut perdonar...» L'A.D. va iniciar un procés de curació personal que ha acabat donant-li una pau que ni sospitava: «Continuo plorant, però ho faig amb pau.» Prendre consciència del perdó i la misericòrdia de Déu l'ha ajudada a curar les ferides d'una experiència en la qual no va participar directament, però que li va deixar greus seqüeles. «He anat millorant a poc a poc —acaba dient— i ara m'estic capacitant per ajudar també altres persones en circumstàncies semblants. Estic aprenent com apropar-me i consolar... Sóc conscient del dolor, del patiment, de la impotència, de les conseqüències de l'avortament, perquè ho he viscut. Sé el que estan passant, però alhora sóc un bon testimoni que aquella ferida pugui ser curada.»

El Projecte Raquel avança a les diòcesis catalanes

Els dies 16 i 17 de gener es va iniciar a la parròquia del Remei de Barcelona el segon curs de Capacitació del Projecte Raquel, la finalitat del qual és oferir a les persones implicades en un avortament provocat una atenció individualitzada a través d'una xarxa diocesana de sacerdots, consellers i psicòlegs i psiquiatres. Aquesta atenció individualitzada suposa acompanyar-les en un procés psicològic i espiritual de curació i reconciliació.

El curs de Capacitació del Projecte Raquel té com a objectiu «conèixer i entendre quina és la ferida i el dolor psicològic i espiritual» pel qual passen aquelles persones que han patit un avortament provocat i aprendre a «col·laborar en la seva curació, cadascú des del seu paper diferent i específic, apropant la persona a la misericòrdia de Déu i a la reconciliació».

Van assistir-hi 67 persones entre les quals hi havia sacerdots, psicòlegs i persones que volen col·laborar com a consellers. Les xerrades d'iniciació les van fer els directors de Spei Mater, societat pública de fidels que va iniciar a l'Estat espanyol el desenvolupament del Projecte Raquel: María José Mansilla, presidenta, i el P. Jesús Chavarría, director espiritual.

Aprofitant la celebració del curs, persones de cinc diòcesis catalanes s'han unit al projecte: les diòcesis de Terrassa i Barcelona, on el Projecte Raquel ja existeix, i les diòcesis de Sant Feliu, Solsona i Vic, en les quals els bisbes han aprovat la seva implantació. Per completar la formació de les persones que desitgen incorporar-se com a consellers al Projecte Raquel, el curs s'anirà completant, amb reunions en cadascuna de les diòcesis al llarg dels propers mesos.

Barcelona

Víctimes de l'exploració sexual

El projecte Sicar cat, de les Religioses Adoratius, ha estat guardonat amb el Premi Solidaritat 2014

Carme Munté
Barcelona

Des de l'any 2002 el projecte Sicar cat, de la congregació de Religioses Adoratius, ha atès 600 dones víctimes del tràfic d'éssers humans amb fins d'exploració sexual. Recentment ha començat a acollir altres situacions d'exploració: laboral, servitud, matrimonis forçats... Tota aquesta gran tasca ha estat reconeguda amb el Premi Solidaritat 2014, que concedeix l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

«Agraïm que se'ns reconegui la trajectòria i el grau d'especialització, però el que nosaltres demanem és el suport de les institucions per aconseguir la plena restitució dels drets de les víctimes», expressa Rosa Cendón, coordinadora del projecte.

Paraules contundents, doncs, per posar sobre la taula una problemàtica, com és el tràfic de persones, que vulnera els drets humans més elementals. És el segon negoci més lucratiu del món i tres de cada quatre víctimes són dones i nenes. Però és que, a més, implica altres problemàtiques com són la pobresa extrema dels països d'origen així com un determinat grau de corrupció institucional als llocs de destinació. «El que demanem és que la visió sobre aquesta problemàtica sigui des de la perspectiva dels drets humans», afegeix Cendón.

Religioses Adoratius

La congregació de les Religioses Adoratius, fundades l'any 1856 per santa Maria Micaela, sempre ha desenvolupat projectes encaminats a respondre a la situació de vulnerabilitat i d'exclusió social de la dona.

«L'any 2002», recorda la religiosa Encarna Jordán, «membres del cos de la Policia nacional ens van venir a veure perquè no sabien què fer amb les dones víctimes de l'exploració un cop finalitzava la intervenció policial; l'única sortida que tenien era adreçar-les a un alberg municipal». Va ser així com va néixer Sicar cat com una atenció integral a les dones que són explotades sexualment. «En un primer moment eren dones captades als països de l'Est», explica la directora de Sicar cat, «mentre que ara hi ha hagut un augment de la presència de dones subsaharianes».

Bones pràctiques

Les responsables de Sicar cat man-

tenen reunions periòdiques de coordinació amb els cossos policials. Això permet, entre d'altres accions, estar preparades en el moment que la policia procedeix a desmantellar una xarxa que explota dones sexualment, o també consensuar procediments.

«Per al cossos policials ha estat tot un aprenentatge aprendre a coordinar-se i col·laborar amb una ONG», expressa Rosa Cendón. «A través de les reunions de coordinació, hem entès algunes de les seves actuacions mentre que ells han incorporat part de la nostra visió del que significa posar al centre la víctima», afegeix.

Així, per exemple, «hem aconseguit que l'entrevista a una possible víctima del tràfic de persones la fem conjuntament policia i ONG», expres-

sa la religiosa Jordán. «O també hem aconseguit que la policia entengui que és preferible que una investigació sigui més lenta si això permet obtenir les proves suficients com per no necessitar la declaració i la denúncia d'una víctima», afegeix Rosa Cendón.

D'aquesta manera i a la pràctica, s'ha anat creant un model propi d'intervenció. El que cal ara, però, és sistematitzar aquesta pràctica, dotar-la de recursos i que les administracions assumeixin la seva responsabilitat.

«La corresponsabilitat implica les dues parts. Nosaltres sabem el que oferim però el que no tenim tan clar és què vol fer l'Estat espanyol o la Generalitat de Catalunya. Ens sentim molt soles», conclouen les responsables de Sicar cat.

Les Hospitalàries reben la medalla d'or de la Ciutat de Barcelona

Redacció / Barcelona

La Congregació de les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús ha estat reconeguda amb la Medalla d'Or al Mèrit Cívic que atorga l'Ajuntament de Barcelona «per la seva contribució, al llarg de tota la seva història, a la millora de la qualitat de vida i la salut dels ciutadans, a través de centres assistencials sanitaris i socioassistencials». A Catalunya, la Institució gestiona l'Hospital Mare de Déu de la Mercè (Barcelona); el Complex Assistencial en Salut Mental Benito

Menni (Sant Boi de Llobregat); l'Hospital Sant Rafael (Barcelona); l'Hospital Sagrat Cor (Martorell), i el Centre Psicopedagògic Mare de Déu de Montserrat (Caldes de Malavella), a més d'una àmplia xarxa de dispositius comunitaris.

L'acte de lliurament de la medalla va comptar amb la presència de l'alcalde de Barcelona, Xavier Trias; de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach; del bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés, i del conseller de la Generalitat de Catalunya, Boi Ruiz, entre altres autoritats.

Teresa Iñiguez, superiora de la Província Canònica de Barcelona, rep el guardó de mans de l'alcalde Trias.

Opinió

Pastors que facin olor d'ovella

Mn. Albert Ribot
Director de les Jornades
Pastorals de Castelladaura

La conveniència de la formació contínua en totes les professions és cada dia més evident, i els sacerdots no en són una excepció. El papa Francesc és molt clar a l'*Evangelii gaudium* quan, parlant dels sacerdots, indica que «cal que treballem per millorar la nostra formació, per aprofundir en el nostre amor i perquè el nostre testimoni de l'Evangeli sigui més clar». En aquest marc pren tot el seu significat el 50è aniversari de les Jornades de Qüestions Pastorals de Castelladaura, que es va celebrar a finals de gener i que significaven mig segle de la formació permanent dels sacerdots a Catalunya.

Geogràficament les jornades van tornar a l'origen; després de passar per l'església de Montalegre i l'àmbit del Seminari, aquest any van tornar a la casa de Premià de Dalt que dona nom a les sessions. El fil conductor de les sessions d'enguany era una pregunta gens retòrica: «Què s'espera d'un bon pastor?», unes paraules que resumien l'essència del que han estat aquests 50 anys de formació contínua.

Durant aquests anys desenes de bisbes i arquebisbes de les diòcesis catalanes i professors de les facultats eclesiàstiques de Barcelona, així com altres personalitats com el cardenal Walter Kasper o el bisbe auxiliar de Jerusalem Mons. Battisch, han aprofundit en temàtiques molt variades. S'ha parlat de tot: des de la bioètica fins al laïcisme, passant per la caritat i la comunicació. L'objectiu sempre ha estat formar els sacerdots.

Aquest any ha deixat moltes perles. Segons els ponents, els preveres han de ser segons el cor de Déu i com el poble els espera (arq. Urgell Joan Enric Vives), fent especial èmfasi en la tendresa (expresidenta de Càritas Núria Gispert). Han d'estar disposats a sortir a les perifèries (rector del se-

Opus Dei Catalunya

El vicari de l'Opus Dei a Catalunya, Mn. Antoni Pujals, a la dreta, amb altres assistents a les Jornades de Castelladaura.

minari, Josep Maria Turull), sense por de ser descarats (delegat de Mitjans de Barcelona, Ramon Ollé), i sense caure en el rigorisme ni el liberalisme (card. Lluís Martínez Sistach).

Conèixer la Bíblia és una feina que no s'acaba mai (degà Facultat Teologia, Armand Puig) perquè Déu no és claríssim i la seva Paraula no sempre s'entén (director Institut Català Litúrgia, Jaume González Padrós). No obstant convé tenir present que la voluntat arriba

més enllà que la intel·ligència (prof. Enrique Rojas), que educar és encendre un foc (teòleg Juan Luis Lorda) i que els pastors han de saber donar raons de viure a les generacions (bisbe Vic, Romà Casanova).

Especialment significatives foren les paraules del papa Francesc per l'aniversari de les Jornades, que demanà fidelitat i un amor misericordiós als assistents. Per la seva banda, el prelat de l'Opus Dei, Xavier Echevarría, recordà també en una carta de felicitació l'enamorament de sant Josepmaria amb el seu sacerdoti, l'afecte fratern i sincer pels seus germans seminaristes i la necessitat de trobar el millor professorat per als sacerdots. Dues cartes que ens animen a seguir treballant en la formació dels sacerdots.

El 50è aniversari de les Jornades de Qüestions Pastorals de Castelladaura significa mig segle de formació permanent dels sacerdots

Tarragona

La Diputació aporta 17.000 euros per a la rehabilitació de l'església de Capafonts

Joan Boronat / Tarragona

Un conveni signat amb l'arquebisbat de Tarragona formalitza l'aportació de 17.000 euros de la Diputació de Tarragona per finançar la primera fase de les obres de manteniment i conservació de l'església de Santa Maria Assumpta de Capafonts, de la parròquia d'aquesta població de la comarca del Baix Camp. Els treballs de restauració preveuen la reparació de les zones malmeses per les humitats i de les cobertes del temple. A través d'aquest acord, que han signat d'una banda el president de la Diputació, Josep Poblet, i de l'altra, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, l'ens supramunicipal té la voluntat de

participar en el manteniment i conservació del patrimoni històric de la demarcació.

L'església parroquial de Santa Maria Assumpta de Capafonts data del segle XVIII. És d'estil neoclàssic, de planta de creu llatina, amb tres naus i cúpula. La façana és l'element més remarcable de l'edifici. Els angles, el rosetó i la fornícula central són de carreus, la resta de maçoneria. A la fornícula central hi ha la imatge de la Mare de Déu que va ser arrencada als anys 30 i més tard fou retornada al seu lloc. L'altar major és dedicat a l'Assumpció de la Mare de Déu, amb un mural pintat al fresc que ocupa tot el pany de paret de l'absis, obra del pintor alcoverenc Laureà Català.

El mundo de las herencias

Toda herencia conlleva 2 problemas importantes: El reparto de los bienes y los impuestos que se deben pagar, pero el tamaño de los problemas dependerá de si los afrontas solo o en compañía de buenos asesores. María-Elba Rojas. Abogada.

BUFETE ROJAS. PODEMOS AYUDARTE.
TESTAMENTOS INTELIGENTES. HERENCIAS FELICES.

Teléfonos: 93.246.60.96 // 93.265.89.22
mariaelbarojas@bufeterojas.es
www.bufeterojas.es

Síganos en:
• facebook.com/bufete.rojas.bcn
• @bufeterojas
• Radio Estel 106,6FM los viernes
cada 15 días a las 11:30h

BUFETE ROJAS

Ramon Fraxedas: sentir la ràdio

Jaume Aymar
Director Ràdio Estel

Encara recordo la tarda de 1993 que en Ramon Fraxedas em va venir a veure a la Delegació de Mitjans de Comunicació de l'arquebisbat de Barcelona. Ens coneixíem de les reunions de delegats a les quals ell participava com a responsable del departament de ràdio de l'arquebisbat de Tarragona. Era un bon coneixedor del mitjà radiofònic. En Ramon se'm venia a oferir per fer alguna col·laboració setmanal a la nova ràdio que volíem posar en marxa i que es diria Ràdio Estel.

Tot d'una vaig sentir l'impuls de demanar-li si es voldria cuidar de tota la programació de l'emissora. En Ramon va restar perplex però va accedir: tots dos érem ben conscients que aquella ràdio era obra d'Església. Mai no m'he penedit d'aquella decisió: en Ramon Fraxedas va dissenyar una radiofórmula musical, combinada amb programes en la franja del capvespre que ha estat l'èxit de l'emissora.

En Ramon estava convençut que la ràdio feia la funció de la campana: convocar i congregar. Calia que la gent se sentís atreta per una música suau, de qualitat, variada i a partir d'aquí oferir-los petits missatges de valors humans i cristians i, finalment, propostes de sentit. Després, seguint la mateixa pauta, va venir Ràdio Principat i darrerament Montserrat Ràdio.

L'última vegada que vaig veure en Ramon va ser a l'Hospital de Sant Pau. La malaltia avançava inexorable, però ell estava tan serè! Durant una hora va parlar-nos amb un discurs preparat i coherent, del seu moment personal: l'evolució de la malaltia, les hores difícils, l'acceptació de la fragilitat, la reconciliació amb el propi cos, Déu. Ens va explicar amb emoció la seva darrera missa del Gall, anticipada, en cadira de rodes, entre els germans de La Salle més ancians i malalts, ell que n'havia tingut tanta cura. Va parlar-nos també del seu llegat discogràfic i professional. En sortir de l'habitació la María-Sierra Rodríguez, responsable del Departament Musical de Ràdio Estel, em deia amb llàgrimes als ulls: «M'està ajudant tant en la meva fe!»

Aquest ha estat el millor llegat d'en Ramon Fraxedas. Probablement al Cel no li caldrà escoltar la ràdio, però a nosaltres sí que ens cal una ràdio que ens parli del Cel. Gràcies, Ramon!

«Probablement al Cel no li caldrà escoltar la ràdio, però a nosaltres sí que ens cal una ràdio que ens parli del Cel. Gràcies, Ramon!»

Et trobo a faltar, mestre!

María-Sierra Rodríguez
Responsable del Departament Musical de Ràdio Estel

Ens vam conèixer per aquestes dates fa vint-i-un anys. Li havien encomanat impulsar Ràdio Estel. Ell sempre va tenir molt clar com havia de ser: una emissora amb estil i personalitat pròpia, que l'oïent la identifiqués fàcilment. La seva idea sempre va ser que la música en fos l'eix vertebrador. Per aquest propòsit, va crear un Departament Musical del qual vaig tenir l'immens honor de formar part juntament amb en Joan Vila —que malauradament també ens va deixar molt jove— i en Ramon. Vam treballar plegats plens d'energia i il·lusió per tirar endavant aquest projecte tan engrescador. Érem un equip molt cohesionat, cadascú amb les seves idees, però obert i receptiu. Com una família ben avinguda.

En Ramon aparentment era una persona distant i seriosa, però en realitat era tot el contrari. Era tot cor. Es tractava d'una persona amb molta empatia i amb un gran sentit de l'humor. Una personalitat molt definida i sovint incompresa. Tenia un gran món interi-

or. Una espiritualitat i fe en Déu excepcional. Era d'aquella mena de persones felices amb les petites coses quotidianes. Era un individu metòdic i reflexiu que no deixava res a l'atzar i sobretot destacaria que una de les seves premisses era la fidelitat a un mateix i als seus principis. I així va viure.

Aquest últim mes hem compartit molts moments a l'hospital. Instants durs, però també màgics en els quals sempre va mostrar una serenitat i una acceptació del dolor i la malaltia extraordinària. Aquests darrers dies m'ha donat la seva gran darrera lliçó de vida i fe. Plenament conscient que li quedaven setmanes de vida, les va viure amb molta naturalitat i espiritualitat i amb un immens agraïment als qui l'envoltaven i fins i tot al seu propi cos que l'havia fet viure tots aquests anys i que s'estava deteriorant de manera imparable. Ha marxat amb tranquil·litat, elegància i pau, just tal com era ell. Ens ha deixat un buit enorme insubstituïble. Com sempre ens havíem promès, ens hem fet costat i hem estat amics incondicionals «fins al final». Ha estat un privilegi haver pogut compartit somriures i llàgrimes tots aquests anys. Et trobo a faltar, mestre!

Has marxat massa aviat...

No saps quin però va ser:
un cel de tardor que es va apagar
dins teu, lent, i per sempre
com un últim llagut de nostàlgia vers l'horitzó
i després res, aquesta mar solitària i calma,
el temps que es perd sense rastres,
l'atzur que mor, puntualment, a trenc de vesprada.
D'aleshores ençà que, secretament, busco i ansiejo
i no sé on ni quan
ni per què precisament un mar d'hivern
t'hauria de tornar
ni que sigui una petita part
de tot allò que et van arrabassar.
Amic, Ramon, fins que la remor dels temps ens retrobi.

Pep Miquel

Un lloc d'honor per a la Paraula de Déu

L'ABCat i el CPL editen la Bíblia de la Comunitat #BCom

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

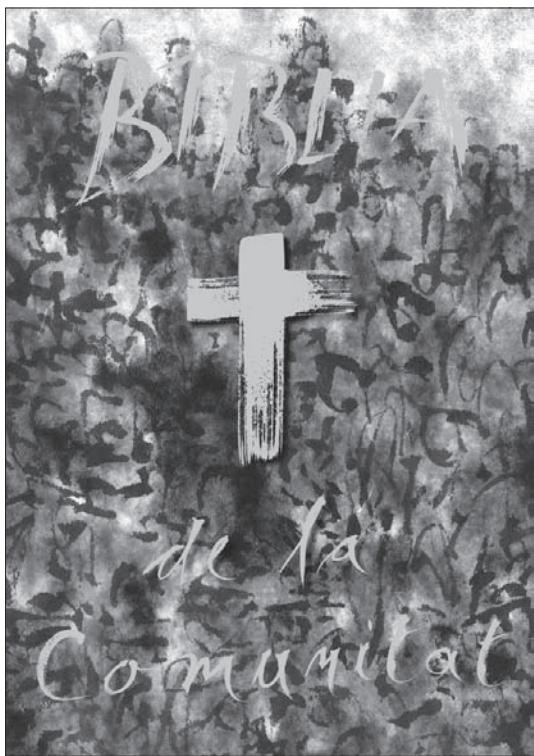
«Cap església sense Bíblia, cap família sense la Paraula de Déu.» Aquest és el lema de la nova edició bíblica «Bíblia de la Comunitat #Bcom», editada conjuntament per l'Associació Bíblica de Catalunya (ABCat) i el Centre de Pastoral Litúrgica (CPL). L'objectiu és que tota l'Església de Catalunya posi la Bíblia en un lloc d'honor, visible a tots els fidels. I d'aquesta manera posar en pràctica el suggeriment del Sínode sobre la Paraula de Déu i de l'exhortació apostòlica postsinodal *Verbum Domini* (VD) de Benet XVI. Igualment, es pretén que també es pugui entronitzar a totes les llars cristianes la Paraula de Déu.

Aquesta nova edició té un format gran, mida DIN-A4 (210 mm x 297 mm). El pròleg és de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, i les il·lustracions de Perico Pastor. Per a aquesta edició, l'artista ha dissenyat la coberta i 21 làmines a tot color amb escenes rellevants de l'Esclat. El text bíblic és el propi de la dotzena edició de la Bíblia Catalana Interconfessional (BCI). A més, presenta un apèndix de cites bíbliques corresponents a les lectures i els salms de la celebració eucarística de tots els dies de l'any litúrgic.

Com explica a *Catalunya Cristiana* Jaume Fontbona, president del CPL, «la Bíblia ha de tenir un lloc per ser llegida i recordada com a Paraula de Déu viva i actual. I la mida i el disseny de la #Bcom és perquè ocupi un lloc solemne en les nostres comunitats i en les nostres llars. A les esglésies, hauria d'ocupar un lloc destacat al costat del sagrari, com recorda Benet XVI en la VD (n. 68). I a les nostres llars perquè pugui ser ocasió de pregària i de record de la presència viva de Déu.»

També Joan Magí, president de l'ABCat, ens recorda que «Benet XVI, en la VD ofereix el suggeriment sinodal d'una pràctica que es fa ja en molts indrets arreu del món. Diu textualment: "Els pares sinodals suggereixen que a les esglésies es destini un lloc de relleu on es col·loqui la Sagrada Esclatura també fora de la celebració (n. 68). Amb aquesta nova edició de la Bíblia volem facilitar aquesta pràctica a casa nostra».

El nom de «Bíblia de la Comunitat» és, segons Jaume Fontbona, «perquè és la Bíblia que tota la comunitat ha de fer-se seva, tot recordant que la Paraula de Déu s'ofereix a la comunitat de filles i fills de Déu que es troben en un lloc. I també perquè serveixi per a la pregària de la comunitat. La mida de la Bíblia, així com els índexs que conté, la fan

La Bíblia de la Comunitat #Bcom sortirà al carrer el 15 de març a un preu de 60 euros. Tanmateix, qui encarregui exemplars d'aquesta Bíblia fins al 10 de març podrà aconseguir-la a un preu de 45 euros. A més, les Bibles encarregades amb anterioritat al dia 10 seran enviades de franc com a paquet postal entre els dies 15 i 25 de març. Més informació: www.abc.cat/biblia-de-la-comunitat.

ideal per a la litúrgia eclesial, atès que s'hi troben les citacions dels llibres de la Bíblia que es llegeixen els dies ferials, els festius, les solemnitats i els diumenges. No li podria escaure un altre nom millor». Joan Magí afegeix que amb aquest nom se la vol distingir «d'altres edicions de la BCI i perquè està pensada per a l'ús de les comunitats i famílies i es posa a la seva disposició».

Jaume Fontbona constata que cada vegada hi ha més catòlics que valoren el coneixement i l'estudi de la Bíblia: «Molts s'apunten a cursos bíblics. Moltes parròquies tenen grups on es fa estudi de l'Evangeli, o es prega a partir de la Paraula de Déu (*lectio divina*). Els moviments apostòlics d'Acció Catòlica (AC), tant d'infants, com de joves, com d'adults, valoren la Bíblia com a moment clau de trobada amb Jesucrist mort i ressuscitat, que convida a descobrir la voluntat de Déu en la pròpia vida i acció. També els moviments d'AC fan estudi de l'Evangeli i preguen des de la meditació i estudi de la Paraula de Déu.»

I és que la Bíblia continua sent un «llibre clàssic». Per això, Joan Magí creu que «la Bíblia és un llibre de tots els temps, la trobem en tot el gran ventall cultural de la humanitat. L'interès per la Bíblia el trobem en totes les edats. Com a botó de mostra podem referir-nos al Concurs Bíblic de Catalunya organitzat pel Grup Avant-Terrassa, de la Federació de Cristians de Catalunya, que enguany posarà trenta espelmes en el seu pastís d'aniversari».

També Jaume Fontbona opina que és un «clàssic»: «És un llibre de llibres, ja que mostra la fe d'un poble que fa camí a través de la història, un poble de pobles que relata la seva experiència de fe i la deixa com un símbol per a la posteritat. Si es vol conèixer la humanitat, cal llegir el llibre de llibres.»

Des del Concili Vaticà II es percep un interès i afecte més gran per la Paraula de Déu. Per a Joan Magí, «la constitució

JAUME FONTBONA
«La Bíblia ha de tenir un lloc per ser llegida i recordada com a Paraula de Déu viva i actual»

JOAN MAGÍ
«És un llibre de tots els temps, el trobem en el gran ventall cultural de la humanitat»

dogmàtica *Dei Verbum* ha donat gran impuls a la revaloració de la Paraula de Déu en la vida de l'Església, a la reflexió teològica sobre la revelació divina i l'estudi de la Sagrada Esclatura (VD, n. 3). A casa nostra, l'Associació Bíblica de Catalunya, que és interconfessional, ha complert quaranta anys i, units a les Societats Bíbliques i a l'Editorial Claret, portem tretze edicions de la BCI».

Divulgar la Paraula de Déu és una tasca ineludible de l'Església, i amb aquesta nova edició es pretén no només que la Bíblia tingui un lloc ben visible i destacat al temple, sinó també a les llars, de manera que sigui un punt de referència per al nucli familiar. Per a Jaume Fontbona, es tracta d'un repte assequible: «Crec que sí, sobretot si els rectors de parròquies i santuaris i els responsables dels llocs de culte, santuaris o cases d'exercicis volen que la Paraula de Déu tingui un lloc rellevant. Potser serà més difícil que cada família trobi un lloc rellevant a la seva llar per a la Paraula de Déu.»

De lluitador antiapartheid a guaridor ferit

El pastor anglicà Michael Lapsley presenta a Barcelona el llibre «Reconciliarse con el pasado»

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Un paquet bomba li va canviar la vida, tot i que també hauria pogut, fàcilment haver-hi posat fi. Va ser el 1990, quan residia a Zimbabwe després d'haver estat expulsat de Sud-àfrica pel seu compromís amb la lluita antiapartheid. El P. Michael Lapsley va perdre les dues mans i un ull en aquella explosió. Va experimentar un dolor terrible, gairebé insuportable, però alhora va sentir la presència propera de Déu i de la Mare de Déu, com mai abans no l'havia sentida. Per a ell, sobreviure a aquell atemptat va ser un miracle.

Després de dècades de lluita a favor de la llibertat a Sud-àfrica, fortament implicat en el Congrés Nacional Africà (ANC) i fins i tot arribant a defensar la lluita armada, aquest pastor anglicà nascut a Nova Zelanda però enviat molt jove com a missioner a Àfrica del Sud, va començar un bonic camí de conversió que l'ha dut a dedicar els darrers vint anys de la seva vida a treballar per la reconciliació i la sanació de la memòria. La seva és una història apassionant, digna d'un guió de Hollywood, que ara recull en una autobiografia titulada en castellà *Reconciliarse con el pasado* (Editorial San Pablo).

La presentació a Barcelona va tenir lloc el 12 de febrer passat al Casal Lloïola i va ser organitzada per l'associació ecumènica ACAT (Acció dels Cristians per a l'Abolició de la Tortura). L'acte va comptar amb la presència destacada de l'autor i protagonista de la història, que va aprofitar l'ocasió per subratllar, una vegada i una altra, la importància de reconèixer el passat per poder reconciliar-s'hi, guarir ferides, i així construir amb garanties el futur. El P. Lapsley dirigeix actualment l'Institut per al Guariment dels Records, amb seu a Sud-àfrica i als Estats Units, i ofereix tallers de guarició de la memòria arreu del món. «M'agrada dir que ha arribat al món el moment de guarir els records —manifesta el sacerdot anglicà—. No podem enterrar el passat. L'exemple de Sud-àfrica hauria d'interpel·lar avui tothom: cal abordar el passat per molt complicat que sigui. Només així es poden desintoxicar els records i guarir les ferides, tant personals com col·lectives.»

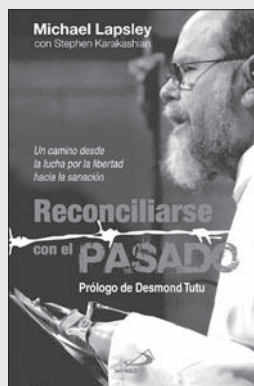
Camí d'alliberament

La convicció del P. Michael Lapsley podria semblar ingènua, però no ho és. Parteix de la seva pròpia experiència personal, i la de tot un poble, Sud-àfrica, que ha estat capaç de superar, després d'un llarg procés de reconciliació, un dels sistemes polítics més opressors de la història. I no només gràcies a Nelson Mandela, sinó a tants homes i dones que han lluitat i donat la seva vida, primer per la llibertat, i més tard per la reconciliació. «En 20 anys hem aconseguit moltes coses, però alhora continuem sent la societat més desigual del món. Continuem sent una nació traumatitzada i la violència persisteix en l'àmbit privat. El camí de transfor-

El P. Michael Lapsley, al costat de l'arquebisbe Desmond Tutu.

«No sento ni rancúnia ni odi, tampoc afany de revenja. En el meu camí de guarició la fe ha tingut un paper decisiu»

mació del país continua...» D'aquí que el P. Lapsley hagi decidit consagrar la vida a la guarició de la memòria. «Sóc un guaridor ferit —confessa—. Aquest llibre vol donar testimoni que les ferides, per greus que siguin, poden ser curades, tot i que tenint sempre present la dificultat i el temps que es requereix per a això.»

En la trajectòria d'aquest sacerdot anglicà, incardinat avui a la diòcesi de l'emblemàtic arquebisbe sud-africà Desmond Tutu, hi ha hagut una evolució constant i radical: des d'un fort compromís antiapartheid, que va passar fins i tot per defensar la lluita armada, a una llarga convalescència després de l'atemptat i la gestació de la seva vocació actual com a guaridor dels records. El P. Michael Lapsley va aterrar a Sud-àfrica en un dels moments àlgids de la repressió apartheid. «Amb només 24 anys, en arribar a Durban el 1973 per ampliar estudis de teologia, vaig viure una experiència per a la qual no estava preparat: vaig deixar de ser un ésser humà per convertir-me en un home blanc —assegura—. Des que vaig arribar a Sud-àfrica tots els aspectes de la meua vida van passar a regir-se pel color de la meua pell.» Malgrat això, el

jove sacerdot no es va deixar intimidar per aquesta realitat i va entrar en contacte amb estudiants negres, víctimes de l'opressió racial. Tocar dia rere dia la injustícia va posar-li a prova la fe: «Des de petit havia estat un pacifista convençut. Pensava que es podia aconseguir la justícia, en qualsevol situació, per mitjans no violents. El meu pacifisme es va ensorrar, als anys setanta, quan es van produir les primeres matances

d'estudiants. Els responsables eren gent que llegia la Bíblia diàriament i anaven a missa cada diumenge!»

El P. Lapsley va començar a rellegir la Bíblia i va descobrir-hi que Déu sempre pren partit a favor dels oprimits. L'experiència viscuda a Sud-àfrica, però, era tot el contrari. Davant d'aquesta contradicció, en fidelitat a l'Evangelí, va sentir que havia de prendre partit a favor de l'oprimit i va iniciar la seva lluita contra l'apartheid. Va començar a denunciar les injustícies del règim —les matances i les tortures— i es va veure obligat a aparcar les seves conviccions pacifistes per defensar, fins i tot, la lluita armada. «Durant 50 anys s'havia lluitat de forma no violenta i el resultat havia estat un augment de la violència estatal cap a la població —argumenta el sacerdot anglicà—. La lluita armada era el darrer recurs, contemplada fins i tot a la llum de la fe com una "guerra justa". En aquell context, després d'haver esgotat totes les opcions, estava justificada, la gent tenia dret a defensar-se. Però mai no la vaig idealitzar, perquè era ben conscient que el preu moral i espiritual que pagaríem seria molt alt.»

El 1976 el P. Michael Lapsley va ser expulsat de Sud-àfrica i es va exiliar a

Lesoto, des d'on va continuar la lluita antiapartheid integrat en el Congrés Nacional Africà (ANC). El seu nom va passar a formar part de la llista negra del règim, que continuava actuant contra els activistes antiapartheid.

En aquest context, tres mesos després de l'alliberament de Nelson Mandela, va tenir lloc a Zimbabwe el terrible atemptat que va tornar a canviar el rumb de la seva vida. «Ens consta que aquell atemptat formava part de la maquinària del règim, que va perdurar més enllà del 1990», explica Lapsley. Després de salvar miraculosament la vida i superar el període de convalescència, el 1992 va tornar a Sud-àfrica, sense les dues mans i un ull, però amb ganes de continuar treballant en favor de la reconciliació del país. «El procés de recuperació va ser llarg —reconeix—. Estava preparat per morir, però no per patir una discapacitat severa.» No sento ni rancúnia ni odi, tampoc afany de revenja. En el camí de la meua curació ha tingut un paper decisiu la fe.» Juntament amb Déu, sentint la seva presència propera, el P. Lapsley ha descobert la dimensió redemptora del patiment. Aclareix, que allò imprescindible per a la curació és estar disposat a perdonar: «El perdó no és exclusiu de la comunitat cristiana, sinó que està a l'abast de tothom. No totes les persones som religioses, però totes sí que som éssers espirituals.»

L'experiència traumàtica d'aquest pastor anglicà és avui la base d'un projecte mundial de cura de la memòria: «Tots necessitem ser guarits: pel que hem fet, pel que ens han fet i pel que hem omès fer... —acaba dient Michael Lapsley—. Ningú no ha de continuar essent presoner del seu passat. Al contrari, podem esdevenir protagonistes del nostre futur, ajudant a conformar i crear un món millor.»

Descobrir l'ànima d'un temple amb molta història

S'han posat en marxa unes visites guiades per la basílica de la Mare de Déu de la Mercè

Miquel Àngel Codina

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

«Volem convidar les persones que entrin al temple a ser pelegrins, no tan sols turistes. Sentim la crida de donar a conèixer la devoció a la patrona de Barcelona: la Mare de Déu de la Mercè», afirma de manera contundent Mn. Joan Martínez Porcell, rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè. Per aquest motiu, s'acaben de posar en marxa unes visites guiades per aquesta església, una de les més representatives de la Ciutat Comtal.

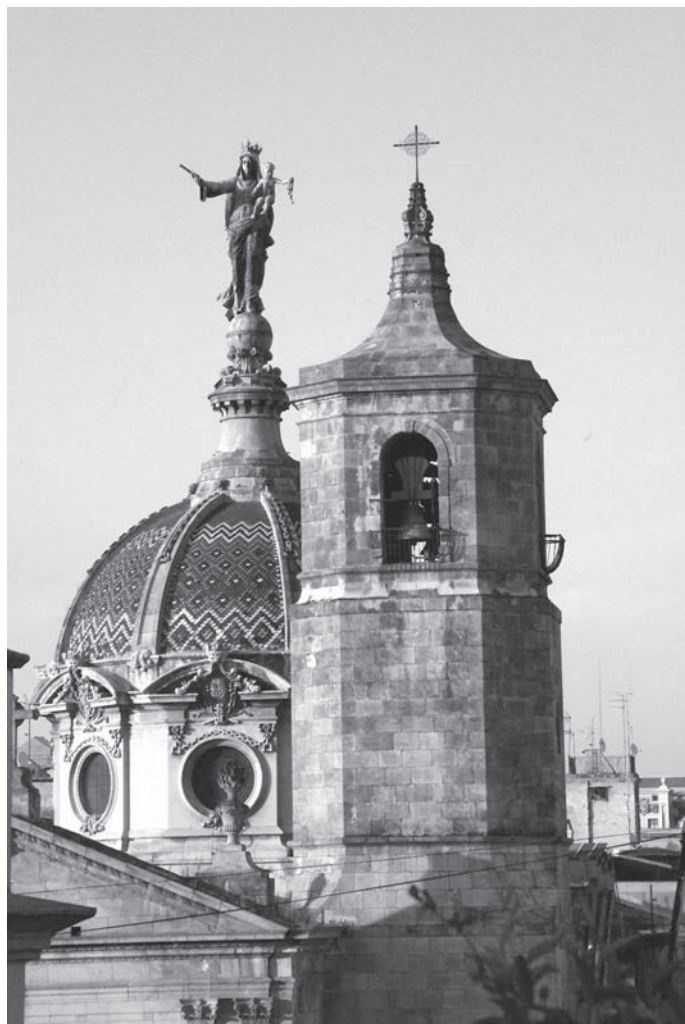
«A part del tema cultural o de pregària, hi ha també una sèrie d'elements afegits de molta envergadura que volem mostrar: la història de Barcelona, l'origen de l'orde de la Mercè, la confluència de testimonis ben significatius (Pere Nolasc, Ramon de Penyafort...), la riquesa arquitectònica, etc.», explica el Dr. Martínez Porcell.

Temps enrere se n'havien fet algunes, de visites, però de manera molt limitada. En aquell moment van comptar amb l'ajuda de l'Escola de Voluntaris i Monitors de la Catedral de Barcelona. La iniciativa actual és nova. Ha començat el febrer passat i està previst que continuï fins al proper mes de juliol. Les visites guiades s'estructuren en dos recorreguts: el verd i el groc. El projecte preveu més endavant l'ampliació amb un tercer recorregut.

Itinerari verd

A l'itinerari verd es pot visitar la façana principal de la basílica i el seu interior: els altars laterals, les capelles de la Soledat i de Sant Miquel, l'altar de sant Pere Nolasc, la capella del Davallament, l'orgue i el cambri de la Mare de Déu de la Mercè. «Hi ha un escalf de comunió entre els pelegrins molt bonic quan pugen al cambri per venerar la imatge de la Mare de Déu de la Mercè», assegura Mn. Joan.

En aquesta visita també es pot accedir a la capella de Santa Maria de Cervelló per venerar el seu cos incorrupte. És una gran novetat, ja que això habitualment només es pot fer el 19 de setembre, dia de la festivitat de la santa. Nascuda i morta a Barcelona (1230-1290), santa Maria de Cervelló va fundar la branca femenina de l'orde mercedari. Se'n feren cèlebres els seus miracles a favor dels pescadors i mariners, sobretot quan hi havia tempestes. Es deia que apareixia caminant sobre les onades per salvar els mariners en perill. D'aquí que també és coneguda amb el nom de santa Maria dels

Socors i que sigui patrona de la gent de la mar.

El recorregut verd té lloc tots els diumenges, de 13.00 a 14.00, llevat dels últims de cada mes. El preu és de deu euros per persona.

Itinerari groc

L'itinerari groc inclou el verd i moltes altres activitats. Per exemple, es pot visitar el cor i contemplar la porta de la rectoria i les restes del primer convent mercedari, on hi ha un arc que data del 1245. També és permès l'accés a la cúpula, totalment restaurada, des d'on els visitants poden gaudir d'una magnífica visió panoràmica del barri, i a les teulades adjacents per la pujada al campanar. Així mateix, l'organista ofereix una explicació de la construcció de l'orgue i fa *in situ* una audició d'una peça de J. S. Bach, d'uns deu minuts de durada.

El recorregut groc es du a terme el darrer diumenge de cada mes, de 13.00 a 15.00. El preu és de vint euros per persona.

El mateix rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè és qui s'encarrega de fer de guia d'aquestes visites. L'acompanya una noia, que és histori-

No és només una visita turística, sinó que també té una intensa dimensió espiritual

adora de l'art, que fa els comentaris corresponents en anglès. Les visites són trilingües; es fan en català, castellà i anglès. Els grups es constitueixen per un mínim de cinc persones i un màxim de vint. Cal dir que els diners recaptats amb les entrades de les visites van destinats exclusivament al manteniment de la basílica. «Es tracta —subratlla Mn. Joan Martínez Porcell— d'un mecenatge per a la restauració de la basílica: arranjaments d'humitat, conservació de la imatge de la patrona...»

Fets colpidors

«Al marge de l'art, de la bellesa, del pas del temps, el visitant tindrà ocasió d'experimentar el testimoni viu d'una sèrie de fets realment colpidors. El vot de sang, martiral, de sant Pere Nolasc (1180-1256) n'és un», assenyala Mn. Joan. Sant Pere Nolasc va fundar

l'orde de la Mercè juntament amb sant Ramon de Penyafort. Els mercedaris pronunciaven quatre vots: pobresa, castedat, obediència i un quart pel qual havien d'estar disposats a lliurar-se com a ostatges si no obtenien els diners necessaris per al rescat de captius. «Donar la teva vida per la llibertat del teu proïsme és d'una actualitat evangelitzadora brutal», constata el Dr. Martínez Porcell.

En aquestes visites guiades, en paraules del rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè, «és més important, certament, el que pots viure que no pas el que pots veure. Volem que la història no sigui vista per un retrovisor, sinó que sigui vivencial, i experimentar avui dia uns fets que s'esdevingueren fa temps però que continuen sent molt vàlids. No és només una visita turística, sinó que també té una intensa dimensió evangelitzadora, espiritual, religiosa. L'oferta és d'allò més atractiu, tant per als barcelonins, que s'han de sentir cofois de la seva història i del seu patrimoni, com per a la gent de fora».

Per a més informació: basílica de la Mare de Déu de la Mercè, plaça de la Mercè, 1-08002 Barcelona, tel. 933 152 756, mdmerce30@arqbcn.org.

 Ràdio Estel

El dia a dia del papa Francesc, cada nit a Ràdio Estel.

A les 23.40, després de les completes cantades pels monjos de Solius, connectem amb Ràdio Vaticana per estar al dia de totes les activitats del Sant Pare.

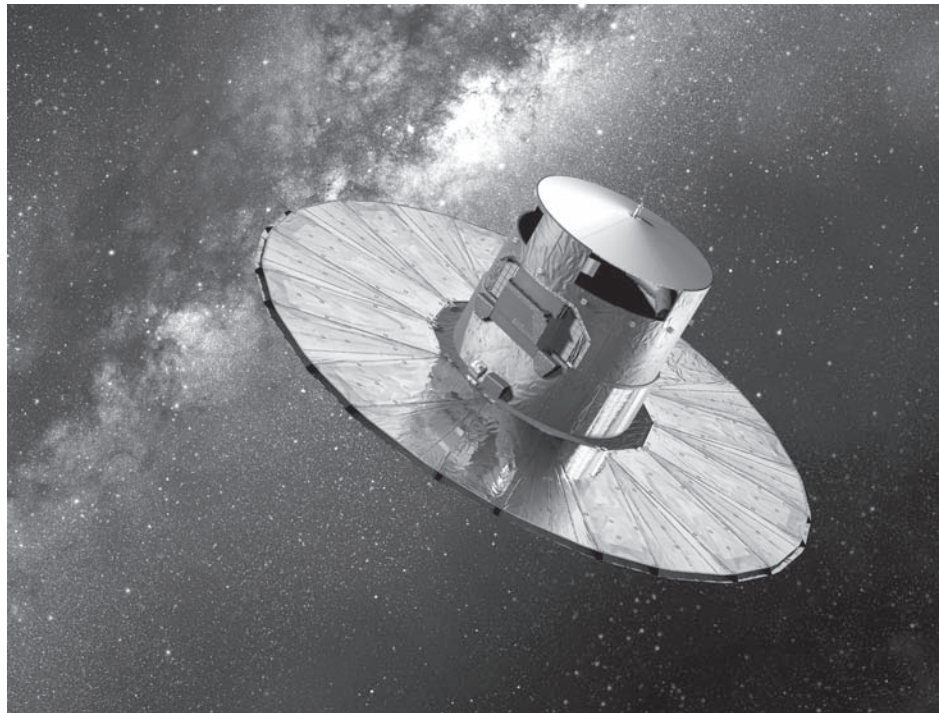
- 107,5 Andorra
- 105,0 La Seu d'Urgell
- 98,4 Osona
- 91,5 Lleida
- 96,8 El Garraf
- 90,1 Tortosa
- 104,4 La Cerdanya
- 103,4 Girona
- 93,7 Catalunya Central
- 106,6 Barcelona
- 100,6 Tarragona

Actualitats científiques

La nostra Galàxia s'ha anat engolint galàxies més petites

La revista *Investigación y Ciencia* en el seu número de febrer d'enguany publica un article titulat: «*Los fósiles de la Vía Láctea*». Segurament us preguntareu quina mena de fòssils són aquests. Molt senzill: es refereix a les restes de les petites galàxies que la gravetat de la nostra gran massa d'estrelles (la Galàxia en majúscula) ha anat atraient fins a fer-ne part de la seva constitució. Més d'una vegada en aquesta plana d'«Actualitats científiques» hem fet notar que al cosmos hi ha galàxies «caníbals», que són les que es veuen com si estiguessin menjant-se alguna altra galàxia més petita. Ja sabeu que la força de la gravetat n'és la causa. Com que ja fa uns 13.700 milions d'anys de l'inici del Big bang, hi ha hagut temps per fer que moltes petites galàxies hagin estat engolides per altres de més grans. I efectivament s'observa que a mesura que més ens endinsem en el fons còsmic més galàxies petites es veuen i ja sabem que si són a milions d'anys llum les contemplen com eren fa aquests milions d'anys. I això confirma el que dèiem: abans n'hi havia més.

Doncs bé, l'article citat ens diu que l'any 2000 es començà a posar en obra, per part dels americans, el pla SDSS

Impressió artística de la sonda espacial «Gaia» (ESA).

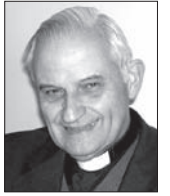
(sigles angleses de Sondeig Digital del cel Sloan) per obtenir dades d'uns 80 milions d'estrelles de cara també a descobrir relíquies de galàxies «cruspides» per la nostra. Com es pot conèixer que un grup d'estrelles prové d'una altra galàxia? Segons càlculs fets, sabem que

quan una galàxia petita és atreta per una de més gran comença a esfilagarsar-se al llarg d'una línia que l'uneix a la que exerceix l'atracció en ella, i com que la força és més intensa a les regions més pròximes es va allargant la línia que l'uneix a la depredadora bo

i originant-s'hi les anomenades forces de marea, provinents de l'estirada. El regueró d'estrelles va expandint-se i es va dispersant, tant que fins i tot pot arribar a rodejar la galàxia principal. Per trobar, doncs, els «fòssils» de galàxies absorbides per la nostra només cal cercar reguerons estel·lars que es moguin de forma homogènia a una velocitat lleugerament diferent de la de les altres estrelles que no en formen part.

Què s'ha aconseguit amb aquests 15 anys de sondeig d'estrelles? Ens diu el nostre articulista que fins ara semblen segures, com a romanents galàctics, unes 20 d'aquestes estructures que s'han trobat a la Via Làctia. No arriben ni a un 1% del total galàctic. Eren galàxies molt petites, és clar, alguna no arribaria ni a una milionèsima de la nostra. Cal dir, però, que fins ara no s'ha pogut fer l'anàlisi completa. Podrien ser més de 20 les que encara no s'han pogut detectar. La cosa continuarà i contribuirà a compondre la història de la nostra Galàxia.

Pel que fa a l'estudi detallat de les estrelles, els europeus tenen també en òrbita la nau *Gaia* que des del 2013 va analitzant pel seu compte conjunts estel·lars. Entre tots ho farem tot.

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

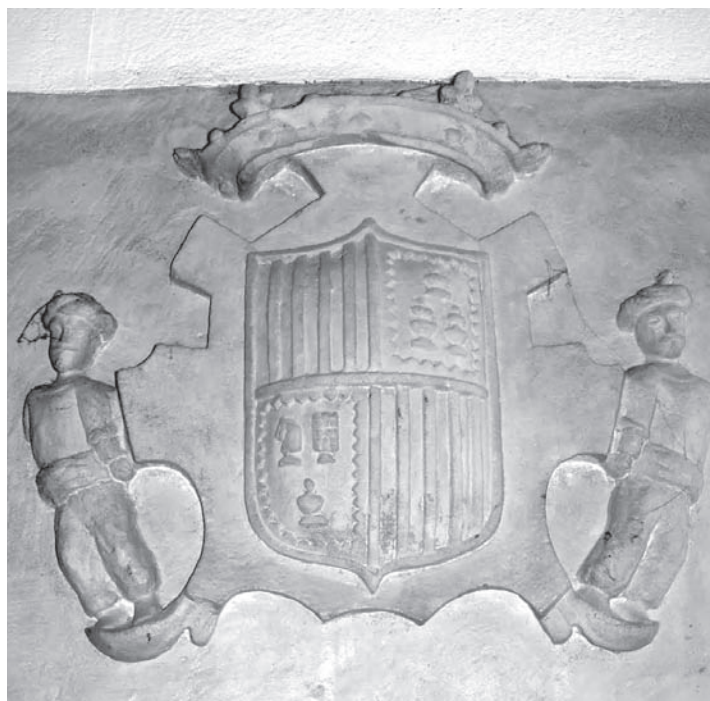
Gent de casa

Estefania de Requesens, cronista de la cort de Carles I

Si Isabel de Villena és la primera dona escriptora que coneixem que utilitzà la llengua catalana, potser hauríem de considerar Estefania de Requesens —d'una generació que podria ser la de les nétes de Villena— la segona de la qual en sabem quelcom. És l'autora de noranta cartes escrites en català —i inèdites fins al 1942, any en què van ser publicades— que constitueixen una crònica, a més l'única, sobre la cort de l'emperador Carles I. Unes cartes que avui poden consultar-se digitalment per internet. Estefania de Requesens i Roís de Liori va néixer a Barcelona cap a l'any 1504, de família noble; fou baronessa de Castellbell i de Molins de Rei. El seu pare era Lluís de Requesens i Joan de Soler, comte de Palamós, governador de Catalunya, i la seva mare es deia Hipòlita Roís de Liori i de Montcada.

Estefania de Requesens va ser una de les devotes seguidores de sant Ignasi de Loiola quan va estar a Barcelona, entre el 1524 i el 1526 (cf. «Gent de Casa»: *Elisabet Ferrer, seguidora de sant Ignasi de Loiola. Catalunya Cristiana*, 7 de setembre del 2014).

L'any 1526 es va casar amb Juan de Zúñiga y de Avellaneda, fill del comte de Miranda i camarlec del rei Carles I, fet que la va portar, cap al 1534, a la cort de Valladolid en ser nomenat el marit també preceptor del

Escut d'Estefania de Requesens, situat al lateral de l'altar de la Capella del Palau Reial Menor de Barcelona (actual església de la Mare de Déu de la Victòria).

Joan Pallarès-
Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

príncep de Girona, el futur Felip II. El matrimoni tingué diversos fills que, per capítols matrimonials, heretaven el cognom matern, de llinatge més alt. Un d'ells fou Lluís de Requesens i Zúñiga, l'almirall de la flota de la Santa Lliga, vencedora de la batalla naval del golf de Lepant el 1571.

Dèiem que les noranta cartes són un reflex de la cort de Carles I. Efectivament, totes estan escrites en el període que va des de l'arribada a la cort, el 1534, fins al 1540, temps durant el qual influí perquè el seu germà Jeroni de Requesens i Roís de Liori fos nomenat bisbe d'Elna. Mort l'altre germanastre, Galceran de Requesens i de Cardona, comte d'Avellino i governador de Catalunya, va assumir la seva herència el 1542. Quan Estefania va quedar vídua el 1546, va abandonar la cort i va retornar a Catalunya.

Ella i la seva mare es van embrancar en un llarg litigi contra la seva cosina Elisabet de Requesens i Enríquez pel comtat de Palamós, que finalment guanyaren, tot i que posteriorment en cediren els drets a la cosina.

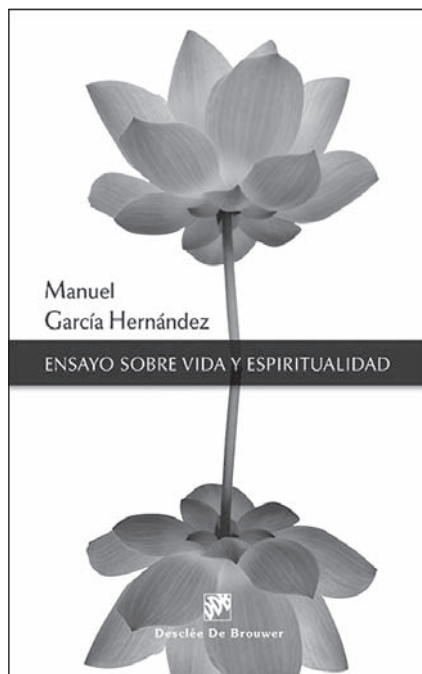
Morí a Barcelona el 25 d'abril del 1549, quan el seu fill arribava victoriós de les primeres experiències de govern a Flandes.

JOSÉ ANTONIO SAN MARTÍN
10 criterios de Don Bosco para trabajar la autoestima
Editorial CCS, 2015, 80 pàg.

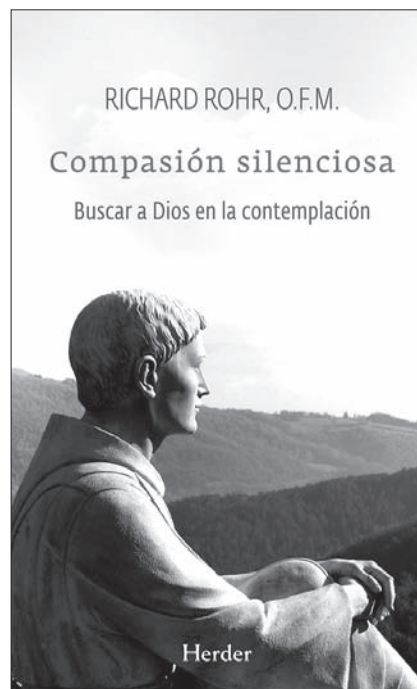
«Tu ets únic. Posseeixes les teves pròpies fortaleses i febleses, els teus talents i destreses individuals. Tots els teus gens, la teva educació i les teves experiències s'han combinat perquè siguis una persona diferent de totes les altres.» L'autor posa en boca de Don Bosco conceptes de psicologia actuals sobre autoestima. Ho fa a partir d'episodis o paraules de la biografia del sant, barrejant així l'ahir i l'avui.

MANUEL GARCÍA HERNÁNDEZ
Ensayo sobre vida y espiritualidad Editorial Desclée
De Brouwer, 2015, 232 pàg.

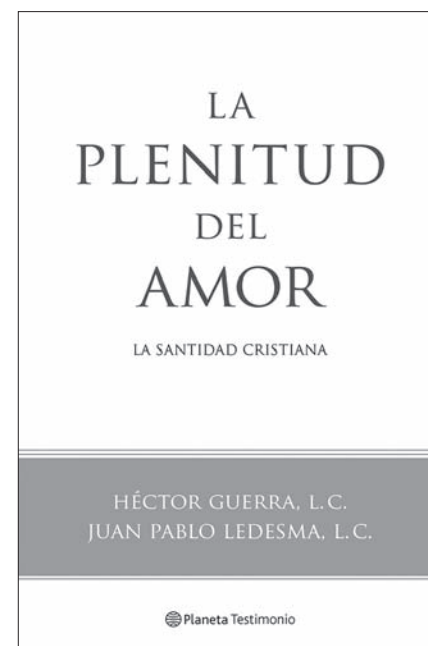
Aquest llibre és una invitació a interioritzar en les qüestions fonamentals de la vida, un acompanyament que impulsi la persona a reconèixer-se i a recórrer un itinerari interior en recerca de sentit. És un assaig per despertar inquietuds més que per oferir respostes definitives. Es tracten vint temes, agrupats en quatre parts, que l'autor aborda amb llibertat interior, fent servir un llenguatge assequible.

RICHARD ROHR
Compassión silenciosa
Herder Editorial, 2015, 124 pàg.

El sacerdot franciscà Richard Rohr, que viu en una ermita, ens proposa un viatge per trobar Déu en les profunditats del silenci. El silenci diví ens ofereix pau i ens convida a la compassió cap als altres. Segons ell, «el silenci no és només el que envolta les paraules, sinó allò del qual prové tot ésser i allò al qual retornen totes les coses, el fonament mateix de la realitat».

HÉCTOR GUERRA i JUAN PABLO LEDESMA
La plenitud del amor
Editorial Planeta, 2014, 286 pàg.

La santedat cristiana no pot ser un concepte, una idea o una fita; es tracta d'una plenitud d'amor. Ha de ser una relació íntima i personal d'amor amb Déu, com una experiència viva, i no com una cosa abstracta i conceptual. Algú que m'estima apassionadament i a qui jo busco correspondre. Amb perseverança i determinació, cal lluitar per aconseguir aquesta santedat, a la qual Déu ens convida.

JOACHIM MEYERHOFF
Que tot sigui com no ha estat mai Edicions 62, 2015, 342 pàg.

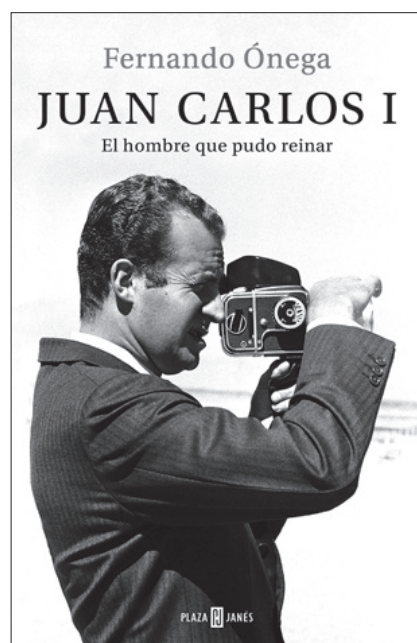
En aquesta novel·la autobiogràfica, l'actor Joachim Meyerhoff ens parla d'una família comuna en un lloc extraordinari i dels seus esforços per mantenir-se unida davant del pas del temps. Amb humor i tendresa, evoca tot un món, el de la infància i la seva pèrdua, l'enyorança que persisteix i sobretot la memòria, l'única que ens pot salvar i a la qual devem aquestes pàgines, vívides i curioses.

PEDRO ZACARÍAS
Ventanas
Autoedición, 2014, 46 pàg.

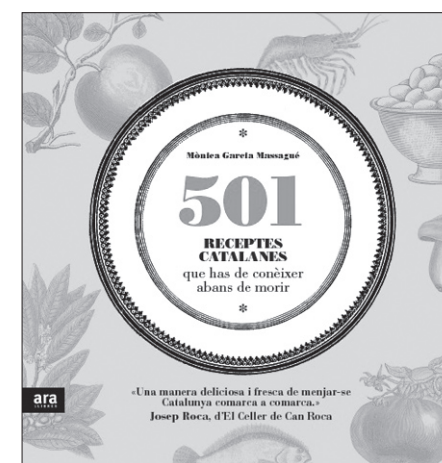
En aquesta nova publicació literària de Pedro Zacarías, el llenguatge poètic se'ns presenta amb una gran plasticitat, incidint en aquells aspectes de la realitat on, de vegades, la raó no arriba. A *Ventanas* accedim a diferents mons de l'univers personal de l'autor. La seva ànima poètica s'aboca, amb gràcia i enginy, a realitats amagades, per omplir-les de vivacitat i riquesa lírica.

FERNANDO ÓNEGA
Juan Carlos I. El hombre que pudo reinar Editorial Plaza & Janés, 2015, 358 pàg.

El 19 de juny del 2014, Joan Carles I posava fi al seu regnat i deixava enrere una vida dedicada a la consolidació de la monarquia i la democràcia a l'Estat espanyol. Quaranta anys després de la seva arribada al tron, aquest llibre ofereix un balanç del significat de la seva tasca en un moment crucial per a la monarquia. Recull, a més, els primers testimonis de Joan Carles I després de la seva abdicació.

MÒNICA GARCIA MASSAGUÉ
501 recetas catalanes que has de conèixer abans de morir
Ara Llibres, 2014, 334 pàg.

Arròs amb samfaina i botifarra negra, cues de rap amb nyores, trinxat de la Cerdanya, xai al forn, bunyols de vent, carquinyolis, coca de Sant Joan... La periodista Mònica Garcia Massagué recorre la geografia gastronòmica catalana i publica nombroses i gustoses receptes. El llibre s'estructura per comarques, on s'inclouen les seves receptes més típiques.

Crítica literària

Aforismes (des de Menorca)

El diccionari defineix *aforisme* com: «Proposició breu i sovint enginyosa que anuncia una norma científica, filosòfica o moral sense argumentar-la.»

Des de l'estimada Menorca, entre ullastres, pins, alzines i camps envoltats de tanques de pedra seca, amb la proximitat del mar embogit al nord i plàcid al sud, en Ponç Pons, poeta reconegut i premiat, ens aporta aquestes reflexions, *breus i sovint enginyoses*, que no us deixaran...

Potser és l'ambient en què l'autor viu, senzill i savi per la seva història milenària, que li ha donat un caparró ben moblat, juntament amb la seva feina i els seus estudis, el que ha fet fluir, imagino que amb prou temps, aquests molts aforismes en els quals ens posa a taula totes les menges de la reflexió sense fugir de cap tema.

He notat, això sí, una certa inquietud o recel pel que fa al tema religiós i això el fa proper a les noves propostes del bon papa Francesc, en repudiar honors, poders i riqueses, i obrir els braços a la comprensió i l'amistat. Quants Ponç Pons, respectuosos com ell, s'han sentit allunyats d'una Església que no han entès ni els ha entès? El

PONÇ PONS

El rastre blau de les formigues
Quaderns Crema, 2014, 206 pàg.

lector també podrà reflexionar sobre el que he exposat.

Respectuós i interessat en el tema. Aquí en teniu una mostra: «¿Un aforisme que aguanti el món? Déu és amor. ¿Una regla de vida? La de sant Agustí: estima i fes el que vulguis.»

Jo, menorquí de pare i mare, nascut a Barcelona, però amb ànima illenca, he gaudit, encara més, de la lectura del llibre. He trobat altra gent que me l'han ponderat i que, com jo, el tenen ple de subratllats i el van obrint una vegada i una altra perquè sempre en traiem profit. Per a mi serà una lectura-consulta d'anys, que és al capdavant el destí d'un recull de moltes hores de feina de l'autor, posat a l'abast en un llibre per tenir ben a prop i gaudir-ne.

Ara no us penseu que cal ser menorquí per treure'n profit, és ben universal, i tothom, des del més erudit fins

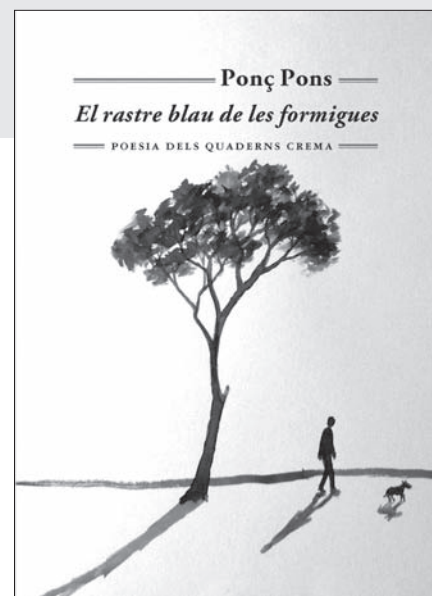
al que cerca la senzillesa, hi trobarà quelcom que li interessarà. Segur.

És transcendent amb senzillesa: «He sembrat un magraner. Jo el veurà créixer, ell em veurà morir.» O en fer una de tantes definicions sobre la llengua: «Sé callar en totes les llengües, però el meu silenci més profund, natural, autèntic, és en menorquí.»

Quan reproduïxo alguns, pocs, dels seus aforismes, ho faig amb tota la intenció d'apropar-vos al llibre i fer-ne de vosaltres uns bons lectors, i aprofitar tot aquest bagul ple d'idees que us han d'ajudar a ser millors i més cultes. No vol que deixem de créixer intel·lectualment: «El secret de la felicitat no hauria de ser mai la resignació», o més endavant, quan rebla més el clau de la bona senzillesa: «L'arrogància és la punta de l'iceberg de l'estúpidesa.»

Deixem-ho aquí, el llibre us espera, de vosaltres depèn que en gaudiu.

Pere Fàbregues
Llibreter
pere.fabregues@yahoo.es

Crítica cinematogràfica

Les víctimes islàmiques del fonamentalisme

TIMBUKTU

DIRECTOR: Abderrahmane Sissako.

INTÈRPRET: Hichem Yacoubi.

MÚSICA: Amin Bouhafa.

GÈNERE: drama.

97 minuts.

França, 2014.

Els mitjans de comunicació occidentals mostren, amb desplegaments excepcionals, les conseqüències del terrorisme jihadista. No obstant això, roman ocult el sofriment dels propis creients musulmans als llocs on triomfa el fonamentalisme. La pel·lícula *Timbuktu* és el testimoni de tants pobles cridats a la resistència en ser oprimits per una interpretació medieval i violenta de l'islam que deixa com a víctimes principals aquests pobles que continuen creient i confiant en el seu Déu.

El cinema que procedeix dels països islàmics ens envia senyals significatius per recordar-nos qui són les víctimes. *Timbuktu* (2014) d'Abderrahmane Sissako té molt interès en aquest sentit. Premiada pel Jurat Ecumènic del darrer Festival de Cannes explica, de forma ficcionada, la situació de Tombuctú, ciutat de Mali, que al l'any 2012 va caure en mans dels jihadistes. La població viu en una mena de toc de queda permanent. No s'hi pot escoltar música, ni riure, ni

fumar, ni tan sols es pot jugar a futbol. Les dones pateixen especialment aquesta situació repressiva, perquè han de romandre tapades en públic i portar obligatòriament mitjons i guants. Amb tot, el protagonista, Kigane, viu tranquil·lament al seu petit paradís, la seva tenda entre les dunes, acompanyat

nyat de la seva esposa Sati-ma, i la seva filla estimada Toya, juntament amb Issam, un nen pastor que han acollit i que els ajuda amb les vaques que té la família. Tot es complica quan maten la vaca favorita de Kigane i ell se'n va per aclarir les coses amb el pescador que ho ha fet. Al final es veu obligat a enfrontar-se a les lleis imposades pels radicals.

Sissako és un gran director del cinema africà que sap imprimir a les seves pel·lícules una gran bellesa formal tant en els paisatges que serveixen de fons com en els personatges que configuren el drama. D'ell hem conegut *Bamako* (2006) sobre l'escenificació a Mali d'un judici on els empobrits d'Àfrica acusen la Banca Mundial. El que aquest cineasta vol mostrar és l'enorme dignitat d'un poble pobre i islàmic, que resisteix la dominació dels que oprimeixen en nom d'un suposat codi moral que diuen que procedeix de l'Alcorà, i que només n'és una interpretació fonamentalista. El protagonista Kigane manté el seu valor i confiança en Déu més enllà dels abusos i les injustícies que es fan en nom seu, la peixatera

que es rebel·la davant l'exigència de posar-se guants perquè la feina li ho impedeix, els joves que juguen a futbol sense pilota en una seqüència memorable, l'esposa que lúcida i generosa entreveu el dolor i el futur o els músics que arriben a compadir-se, encara que sigui superficialment, de les seves víctimes. Encara que segueixin sotmesos i sotmetent a una llei a la qual serveixen amb una ceguesa impertorbable i mortal. Un film que mostra que la primera víctima és el poble musulmà que manté la força precisament des de les arrels de la seva fe. Un poble que veu amb angoixa el seu futur, representat a la pel·lícula en els nens, quan els usurpen la vida i, fins i tot, el Déu. Imprescindible, doncs, *Timbuktu, El dolor de los pájaros*, en el títol original.

És una llàstima que aquesta pel·lícula hagi estat gairebé oblidada per les 50 males ombres d'en Grey. Un escàndol de la deriva cultural i del negoci de la buidor de les nostres societats. Quan les sales s'omplen d'espectadors de la porqueria, només uns quants trien el que humanitza i arriba al fons de l'ésser humà. Llàstima, oh espectador, que siguin tan pocs.

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

Des del carrer

ENCARNACIÓN RIMADA, PEREGRINA DEL CLUB+AMICS A ETIÒPIA

«La teva peregrinació acaba sent interior»

Borja de María / Núria Ortín

Un grup de 10 pelegrins del Club+Amics va viatjar a Etiòpia del 12 al 24 de gener i va assistir a la celebració del Timkat o Epifania. Encarnación Rimada, una d'aquestes pelegrines, ens explica la seva experiència. Per a més informació sobre els viatges que s'organitzen al llarg de l'any: www.clubmes.cat

El seu marit no estava gaire content de viatjar a Etiòpia...

Gens ni mica, però n'ha tornat molt content.

El viatge ha complert amb les expectatives?

Primer tens unes expectatives, però, un cop arribes al país, vas tenint sensacions diferents. Hi ha moltes coses que et sorprenen, com el fet que et facin el visat a mà o quan arribes a la capital, Addis Abeba. Però a mesura que vas entrant en la dinàmica del país el cor s'eixampla. Tot el camí fins a arribar al Timkat és com una preparació, vas sentint el pelegrinatge de veritat.

Heu recorregut el llac Tana, heu visitat les diferents esglésies...

Sí, i també hem pogut veure aquelles barques que construeixen els nadius, i les illes, amb aquella vegetació natural... tot és preciós.

Visitar un país africà com Etiòpia et canvia?

Sí! Un exemple molt concret és la seva vivència de la fe. No parlo només de l'arquitectura de les esglésies, que són de planta rodona, sinó del fervor dels fidels i de les celebracions: el so dels tambors, el *sancta sanctorum*, el respecte... tot això et va entrant, i la teva peregrinació acaba sent interior. Bàrbara Virgil, la nostra guia de Ruth Travel, i el guia d'allà es coneixen molt bé, es respecten molt, cadascú t'explica una part de la història, la tradició i la cultura del lloc.

Com va ser la vivència de la celebració del Timkat?

Pensava que seria com la celebració de la Setmana Santa, és a dir, amb processons on desfilen uns quants mentre que la resta d'assistents gairebé són

mers «espectadors». En canvi, al Timkat ens van regalar un vel blanc, estàvem entre la gent, tots anàvem a buscar el Tabo i tots fèiem la processó amb cànctics, balls... En aquell moment, encara que pugui semblar un xic cursi, vaig entendre el sentit profund del passatge bíblic de l'arca de l'aliança, quan entra a Jerusalem amb el rei David ballant mentre la gent se'n burlava... Vaig sentir que aquella celebració, entre danses i balls, tenia quelcom de sagrat. Lalibela té 11 esglésies i surten 11 Tabots.

Lalibela és coneguda com la Jerusalem africana. La llegenda diu que hi ha un túnel que connecta Lalibela amb Jerusalem.

Sí, i ho divideixen en dues parts: la Jerusalem celestial i la Jerusalem terrenal. I per dins baixa un torrent, el Jordà. Quan predicaven sobretot escoltàvem dues paraules: *Jesucrist* i *Jordanus*, on Joan va batejar Jesús. Les experiències són d'una riquesa tremenda.

Els nens etiòps t'abracen, la gent et somriu...

El meu marit, fent broma, deia: «Quan miro les dones a la cara totes em somriuen...» I jo li responia en broma: «Perquè ets molt guapo...» Totes les previsions i les expectatives que m'havia creat abans del viatge han estat superades amb escreix. Hem tornat contents, rics. Hem gaudit moltíssim!

Pensant-ho millor

Antoni Coll
Periodista

Monsenyor Romero

Finalment ha arribat una bona notícia molt esperada: el Papa va declarar màrtir l'arquebisbe Romero, i la seva beatificació serà aviat. Quan es va saber, les campanes de totes les esglésies van repicar, com havien sonat les de la catedral del Salvador aquell 24 de març del 1980, durant la qual Oscar Arnulfo Romero va ser assassinat per militars d'ultradreta.

Aquell matí l'arquebisbe havia participat en una convivència que organitzaven mensualment els sacerdots de l'Opus Dei en una casa dels afores. Havien fet un dinar informal al jardí i després el van acompanyar a la ciutat. Havia de celebrar missa aquella tarda i durant ella va ser abatut a trets. El procés de beatificació va quedar bloquejat «per prudència» 34 anys per les opinions que situaven la seva mort en el context d'una guerra civil que es va endur per davant 75.000 vides. El fet que l'esquerra fes bandera política de Mons. Romero, en els anys de la Teologia de l'Alliberament, van portar alguns a paralytizar el procés de reconeixement del martiri, previ a la beatificació. Francesc ha acabat amb aquesta interpretació en declarar que va ser assassinat per odi a la fe. Això no significa que Joan Pau II, el Papa coetani quan va ser assassinat, no apreciés el màrtir. Quan el papa Wojtyła va viatjar al país, el 1983, va voler visitar, fora de programa, la tomba de l'arquebisbe Romero, per disgust del govern, que hi va posar totes les traves. El Papa no es va fer enrere. Es va plantar davant de la catedral i va esperar 20 minuts fins que van portar les claus. Agenollat i abraçat a la tomba va dir en veu alta: «Romero és nostre!»

L'any 2000, durant el transcurs d'una cerimònia al Colosseu d'honor als màrtirs de la història, el mateix Papa va haver de vèncer la resistència de la Cúria vaticana, que pensava que entre ells no s'havia d'esmentar monsenyor Romero. Així ho explica Andrea Riccardi. Al final de l'acte, Wojtyła va imposar la seva autoritat i va recordar «l'inoblidable arquebisbe Oscar Romero, assassinat a l'altar durant la celebració del sacrifici eucarístic». És probable que quan l'arquebisbe Romero sigui beatificat s'elogii per això el papa Francesc. I això estarà molt bé. I pot ser que es presenti, en canvi, com a contrari Joan Pau II, i això estarà molt malament.

Rauxa

Fedra

L'excel·lent representació de *Fedra* de Jean Racine que aquestes setmanes té lloc al Teatre Romea de Barcelona permet reflexionar sobre qüestions humanes fonamentals. D'entrada, la que s'imposa amb més evidència és la certesa que ningú no és immune al dolor, la feblesa i la mort. No se n'escapen ni els més rics i poderosos, i afecta fins i tot els éssers d'origen diví, com ara Fedra, víctima d'una passió irrefrenable i vergonyosa que l'arrossegarà a una desesperació fatal. Amb el personatge d'Hipòlit, condemnat per un crim que no ha comès, també apareix en primer pla el misteri del destí injust que espera a l'home innocent i bo. En darrer

terme s'acaba plantejant quin espai queda per a la llibertat humana i l'esperança, sense les quals la vida no tindria sentit. Però malgrat aquesta fatalitat tan tràgica l'espectador no surt pas capcot d'aquesta gran obra clàssica. La desgràcia que, en diferents graus, afecta tots els personatges acaba despertant la compassió de l'espectador, que en el seu cor plany i consola els protagonistes. Amb aquest moviment intern d'amor l'espectador reconeix que malgrat tot la dignitat humana queda intacta, que la vida humana no s'acaba en l'abisme de l'absurd. Malgrat l'evidència del mal i la mort, sempre val la pena viure.

Eduard Brufau

